

სახალხო განათლება+

„ძვენად არცერთი ბრძანი არ იყო, მასწავლებელი არა ჰყოლოდა.“
იოსებ ნონეშვილი

№ 1 (4505) • 28 იანვარი • 2015 წელი • გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით • ფასი 80 თეთრი

გილტოვანთ ნინტობას!

„ვერტილით ვეროვას!“

ბასულ, 2014 წლის დასასრულს მნიშვნელოვანი მოვლენა გახლდათ საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემაში წარმატებით განხორციელებული საერთაშორისო პროექტი „ვერტილით ვეროვას!“. იგი, ფაქტობრივად, წარმოადგენდა ევროკავშირის მათემატიკურ კონკურსების საქართველოს მოსწავლეთა მონაწილეობის ხელშეწყობის მნიშვნელოვან პროგრამას.

კონკურსი ჩატარდა საერთაშორისო საგანმანათლებლო ასოციაცია „ბალავარის“ ძალისხმევითა და ხელმძღვანელობით (პრეზიდენტი – **ლალი ბერძენიშვილი**), საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაფინანსებით.

2014 წლის 24 ოქტომბრიდან 29 დეკემბრამდე მიმდინარეობდა პილოტირება პროექტისა – „ვერტილით ვეროვას!“, რომელიც დამუშავდა ევროკავშირის შესაბამისი პროექტის Le-MQTH-ის საფუძველზე.

1-ელ ნომერს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის საექტო დარბაზში ჩატარდა საქართველოს ისტორიაში პირველი საგანმანათლებლო ინტერნეტ-ხიდი „საქართველო-ევროპა“. ინტერნეტ-ხიდის მოდერატორი იყო ევროკავშირის კოორდინატორი, სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის მათემატიკური საზოგადოების პრეზიდენტი, ბატონი **გრიგორ მაკრედესი**.

საქართველოს მხრიდან ინტერნეტ-ხიდში მონაწილეობდნენ მათემატიკის საუკეთესო მასწავლებლები საქართველოს 49 რაიონიდან.

„ბალავარის“ მიერ ორგანიზებული პროექტი

ჯარო სკოლაში (მესტია); საუკეთესო ანსამბლური წარმოდგენისათვის – თბილისის 144-ე საჯარო სკოლაში; საუკეთესო არტისტული წარმოდგენისათვის – დაბა სურამის მე-3 და სოფ. ორბელის საჯარო სკოლების გუნდებმა; მათემატიკის პრაქტიკული გამოყენებისათვის ჭიათურის მე-2 და ქუთაისის 41-ე საჯარო სკოლების გუნდებმა; გეომეტრიის ორიგინალურად წარმოდგენისათვის – დაბა სტეფანწმინდის წმინდა ილია მართლის სახელობის გიმნაზიისა და ქუთაისის მე-17 საჯარო სკოლის გუნდებმა; საუკეთესო სცენარი-სათვის (მოსწავლე) **ავთანდილ გაფრინაშვილმა**, საჩხერის რაიონის სოფ. სარეკის საჯარო სკოლის XI კლასის მოსწავლემ.

MATHFOCTOR-ში გამარჯვებულებად გამოვლინდნენ და მოიპოვეს:

I ადგილი: ანა მიქაძემ (ფოთის 1-ელი საჯარო სკოლა), **მარიამ მარგველაშვილმა** (თერჯოლის რაიონის სოფ. ნაგარევის საჯარო სკოლა);

II ადგილზე გავიდნენ მოსწავლენი: გიორგი თევდორაძე (ნიუტონის თავისუფალი სკოლა), **ლიკა კილაძე** (ბათუმის I საჯარო სკოლა), **ანასტასია ხარაზი** (ფოთის I საჯარო სკოლა), **თეკლა კვიციანი** (ქუთაისის 41-ე საჯარო სკოლა);

III ადგილი მოიპოვეს: ანა მდივანაძე (ქუთაისის 23-ე საჯარო სკოლა), **ანა ადიშვილი** (აბასთუმნის საჯარო სკოლა).

ნომინაციაში მათემატიკის ორიგინალური ხედვისათვის – **ანასტასია ხარაზმა** (ფოთის საჯარო სკოლა).

საერთაშორისო კონკურსში MATHPOSTER-ში

I ადგილი მოიპოვეს: ანა ბერიანიძემ (თბილისის კერძო სკოლა „პრომეთე“ მოსწავლე), **ნუცა მეტრეველმა** (რუსთავის 26-ე საჯარო სკოლა);

II ადგილზე გავიდნენ: მარიამ ცქიფურიშვილი (თერჯოლის მე-2 საჯარო სკოლა), **ქეთევან მსხილაძე** (თბილისის 166-ე საჯარო სკოლა), **რიტა მანაგაძე** (თბილისის 173-ე საჯარო სკოლა), **ვიოლეტა სიმონიანი** (თბილისის 98-ე საჯარო სკოლა), **ნიკოლოზ ხორბალაძე** (თბილისის 26-ე საჯარო სკოლა), **დავით ჯინჭარაძე** (ბათუმის გიმნაზია – „XXI საუკუნე“).

III ადგილი მოიპოვეს: ნესტან ბოგერაძემ (თერჯოლის რაიონის სოფ. გოდაგონის საჯარო სკოლა), **ანა აბზიანიძემ**, **ანა ფორჩუამ** (თბილისის 49-ე საჯარო სკოლა), **ელენე ბასილაშვილმა** (სოფ. კაზრეთის მე-2 საჯარო სკოლა), **ანა ყაფლანიშვილმა** (ბოლნისის რაიონის სოფ. კაზრეთის მე-2 საჯარო სკოლა), **ანი ჯვანთხიშვილმა** (თელავის მე-8 საჯარო სკოლა), **მარიამ კოხლოვამ** (ფოთის მე-4 საჯარო სკოლა).

ნომინაციაში მათემატიკის ორიგინალური ხედვისათვის გაიმარჯვა **მარიამ ცქიფურიშვილმა** (თერჯოლის მე-2 საჯარო სკოლა).

საერთაშორისო კონკურსში **MATHPRESENTATION-ში**

I ადგილი არავის მიანიჭებია.

II ადგილი მოიპოვეს: სალომე მარგველაშვილმა (გორის მე-12 საჯარო სკოლა), **ანიან სალიანი** (ნალკის მე-2 საჯარო სკოლა), **იმედა ზოიძემ**, **ნინო მიქელაძემ** (ხელვაჩაურის საჯარო სკოლა);

III ადგილზე გავიდნენ: მარიამ ლურჯაია (ზუგდიდის რაიონის რუხის საჯარო სკოლა), **ნათია ქობულაძე** (ოზურგეთის I საჯარო სკოლა), **მარი ქათამაძე** და **მარიამ გოციორიძე** (ტყეზის I საჯარო სკოლა). **ბექა სულაქველიძე** (სამტრედიის მე-12 საჯარო სკოლა), **ნინო შამანაძე**, **გიორგი ყიფშიძე** და **ხათუნა ზამბახიძე** (საჩხერის მე-2 საჯარო სკოლა), **ანა ადიშვილი** (აბასთუმნის საჯარო სკოლა), **ლუკა ლვინიაშვილი** (საგარეჯოს რაიონის პატარა ჩაილურის საჯარო სკოლა).

გამარჯვებულები ნახალსდებიან, ხოლო I ადგილზე გასულ მოსწავლეს საშუალება მიეცემატ მონაწილეობა მიიღონ ევროკავშირის კონკურსი ფინალურ ეტაპზე, რომელიც გაიმართება 2015 წლის 25-30 მარტს, ქალაქ ათენში.

რომან ნონეშვილი,
კონკურსის „ვერტილით ვეროვას“
კოორდინატორი, რესპუბლიკური ტურის
ჟიურის წევრი

იუზილარი ასეთ უმაღლეს შეფასებას უთუოდ და ღირსეულად იმსახურებს. „ხალხი მენდობა ყველაზე უფრო, თუ მოწონე, ძველ-საც აგვიგებს“, – უთქვამს პოეტს. მას ხალხი ენდო. ხალხს მოეწონა მისი ნახევარსაუკუნოვანი შემოქმედება და სახალხო მწერალი უწოდდა. იმიტომ უწოდდა, რომ იგი ჭეშმარიტად არის ხალხის ნინამძღოლი, ერის წყლული აწინა წყლულად.

მრავალმხრივი მოღვაწეა ჩვენი იუზილარი, ჩინებული მეცნიერი, პედაგოგი, კრიტიკოსი, ჟურნალისტი, „ენა ტკილად მოუბარი“, „წვეთი სისხლისა არ არის მასში არაქართული“.

კლასიკოს? შენ, მავანო, ქილიკი რომ აგრე გემარჯვება, აბა, დადე შენი ნამოღვაწარი 25 ტომი, 500 მაღალმხატვრული მსოფლიო დონის ნოველა და შენც დაგიძახებენ კლასიკოს მწერალს, ქართული ნოველის დიდოსტატს.

მხატვრული სიტყვის მეუფის სხვა რეგალიებს აქ ვერ ჩამოვთვლით.

დაიხ, საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარეს, სიტყვის რაინდს **რევაზ მიშვე-**

რევაზ მიშველაძე – 75

კლასიკოსი და სახალხო

ლაძეს საიუბილეო დღეები უდგას.

მისი ნიჭის უამრავი თაყვანისმცემელი შეიკრიბა საქართველოს ილია ჭავჭავაძის სახელობის პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის, საქართველოს ამ ყველაზე დიდი სამკითხველოს ოვალურ დარბაზში მისთვის პატივისცემის მისაგებად.

სიმბოლური ის გახლდათ, რომ სცენის სიღრმიდან იუზილარს შეესახებინა, თითქოს ლოცვად, დასტკეპროდა ქართველების დიდი ჭირისუფლის, „შუბლმალალი ოლიმპიელის“ შარავანდედით მოსილი სახე.

საიუბილეო საღამო მიჰყავდა პოეტ **გულნაზ ხარაიშვილს**. იუზილარს გულმხურვალედ მიესალმნენ: აკადემია „ფაზისის“ პრეზიდენტი **ნუგზარ ნადარაია**, ასევე, გელათის აკადემიიდან, აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიიდან, სუვენირი გადასცა იყალთოს აკადემიის პრეზიდენტმა **ზაზა მათირიშვილმა**, მიესალმნენ მოსწავლენი, და-ძმა **ნანა** და **ნიკა ღურგლიშვილები** (ფანდურ-სალამურით), გამოჩენილი მწერალი და კრიტიკოსი **სოსო სიგუა**, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოლონ – **გია გვაზავა**, პოეტი **მაყვალა გონაშვილი**, მო-

სწავლე **ია კარტოზია** (ცეკვით), პოეტ-აკადემიკოსი **ვაჟა ერისელი**, მომღერალი და მოცეკვავე **ენრიკო ჯინჯინაშვილი**, კომპოზიტორი **ვაჟა აზარაშვილი**, ცნობილი ჟურნალისტი **გვანჯი მანია**, მეცნიერი **გია კვაშილაძე**, ქუთაისიდან – **თამაზ იმედაძე**, სპორტული ჟურნალისტი **დემიო ლოლაძე**, იუზილარის მეგობარი პოეტები და მწერლები.

მთელი საღამო გაჯერებული იყო ეროვნული სულისკვეთებით, სუფთა ქართული, პატრიოტულ-პერიოკული სიმღერებით, ცეკვებით.

დასასრულს, სამადლოებელ სიტყვაში იუზილარმა საკუთარ თავს, ასევე, მის კოლეგებს და მთელ ქართველ ერს ილიას გზით სიარულისკენ მოუწოდა.

P.S. გაზეთი „სახალხო განათლება“ გულმხურვალედ ულოცავს ჩვენი გაზეთის ქომავს, გამოჩენილ მწერალ **რევაზ მიშველაძეს** სახელოვან იუბილეს, ახალ შემოქმედებით გამარჯვებულს უსურვებს.

და კიდევ რას უსურვებს იცით? გრიგოლ ხანძთელის ასაკობრივ თამასას იოლად გადავლევ-ბოდვს.

სასწავლო წლის I სემესტრის შედეგები

შევიხედოთ კერძო სკოლა შპს „ლილეში“

მუსიანის დასახლება ჩვენი დედაქალაქის ერთ-ერთი კოლორიტული მიკრორაიონია. აქ მომავალი თაობის აღზრდას რამდენიმე საჯარო და ასევე რამდენიმე კერძო სკოლა ახორციელებს. მონივრულად შორის აუცილებლად უნდა დავასახელოთ შპს „ლილე“. იგი თავისი არსებობის 18 წელს ითვლის, რომელიც 173-ე ბაგაბალის ბაზაზე დააფუძნა განათლების სისტემის ღვაწლმოსილმა ქალბატონმა **თამარ ნათუნაძემ**. ამ ენერგიულმა, მოუხვენარმა, ერთუზიანობით აღსავსე ქალბატონმა, მთელი თავისი ოჯახის მობილიზებითა და შესაძლებლობით ოთხი წელი აშენა სკოლისათვის ახალი, თანამედროვე შენობა. ათვალთვრებ ამ ახალი ტიპის განკარგულებულ შენობას და გასაგები ხდება პედაგოგების გულწრფელი სიხარული და დირექციისადმი კეთილგანწყობის ასე გამოხატვა: „ქალბატონი თამარი ისეთი აქტიური ადამიანია, რომელიც არც თვითონ დაზოგავს თავს და არც კოლეგებს მისცემს მოდუნების საშუალებას. იგი კარგი მენეჯერია და კოლეგების შეკვრა, სიმშვიდის დამყარება შეუძლია, სიახლისკენ ისწრაფვის და დანერგვის უნარიც შესწევს, ძალიან შრომისმოყვარეა, ამ სკოლის ცხოვრებით ცხოვრობს, კომუნიკაბელური და ყველაზე მზრუნველია.“

ახალგაზრდა რძალი, მასავით ენერგიული და შრომისმოყვარე **თამარ ჭუმბურიძე**. იგი თითოეული შობლის, თითოეული მოსწავლის დიდი მეგობარია და მათზე მზრუნველია. ერთი ნამითაც ვერ მოიხელთებთ, სულ მოძრაობაში და საქმეშია ჩართული.

თამარ ჭუმბურიძე: ახალი შენობის აგება დიდი შრომა და ძალისხმევა დასჭირდა, მაგრამ აქ შემოსვლამ ენერგია და ხალისი კიდევ უფრო შეგვმატა. თავიდან გადავხედეთ სკოლის მისიას. შევუსაბამეთ იგი „ზოგადი განათლების ეროვნულ მიზნებს“ და „ეროვნულ სასწავლო გეგმას“. სკოლის „ნესდების“ შესაბამისად, განისაზღვრა სკოლის სტრუქტურა: დაწყებითი სწავლების საფეხური მოიცავს I-VI, საბაზო საფეხური – VII-IX, საშუალო საფეხური – X-XI-XII კლასებს. განახლდა მისით განსაზღვრული სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის შესაბამისი ადამიანური და მატერიალური რესურსები. გაფორმდა „ხელშეკრულებები“ მასწავლებლებთან. შეიქმნა სკოლის მართვის ორგანოები. განახლდა სკოლის „შინაგანაწესი“. სასწავლო პროცესი განუხრელად და ხარისხიანად მიმდინარეობს. ახალი შენობა აღიჭურვა თანამედროვე დამატევი. ყოველივე ამან, ვფიქრობთ, განა-
ბაბრაკაძე იხ. მე-2 მხ.

მასწავლებლებო, ითანამშრომლოთ ჩვენთან!

პირველი გვერდიდან

პირობა მშობელთა და მოსწავლეთა შორის სკოლის ავტორიტეტი.

...ახალ შენობაში ხალისითა და ახალი ძალების მოზივებით დაიწყო ახალი - 2014-2015 სასწავლო წელი. პედაგოგთა კორპუსს რამდენიმე ახალი გამოცდილი მუშაკი შეემატა. ახალგაზრდა დირექტორს მხარს უმხვებენ გამოცდილი და ენერგიული მოადგილეები: ეკატერინე ფეიქრიშვილი და მერი აფხაზავა, რომლებიც თავისებურ მაღლიან ეშს მატებენ სკოლის პედაგოგიურ საქმიანობას: მასწავლებლები დროულად გაცევენ „ეროვნულ სასწავლო გეგმაში“ ახალი სასწავლო წლისათვის შეტანილ ცვლილებებს, რის საფუძველზეც განისაზღვრა თითოეული საფეხურის ძირითადი ამოცანა და დაიგეგმა სასწავლო პროცესი. საგნების საათობრივი განაწილების საფუძველზე შედგა I სემესტრის საგაკვეთილო ცხრილი. დადგინდა სასწავლო დღის, გაკვეთილებისა და სემესტრის ხანგრძლივობა. შეიქმნა 6 საგნობრივი კათედრა. თითოეული კათედრის პირველივე სხდომაზე მასწავლებელთა მიერ შეირჩა (ზოგი გაგრძელდა) შესაბამისი საგნისა და კლასის სახელმძღვანელოები. განიხილეს საგნობრივი სასწავლო გეგმები (სილაბუსები), რომელთაც დართული აქვთ სწავლების მეთოდები და ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შეფასების მექანიზმები. გეგმების თანდართულ აღწერაში ასახულია, რა ცოდნისა და უნარ-ჩვევების განვითარებას ითვალისწინებს მოცემული საგანი.

განვლილი I სემესტრის განმავლობაში სკოლა თავის საქმიანობით ცდილობდა მოსწავლეთათვის შეექმნა პირობები საკუთარი ინტელექტუალური, ფიზიკური თუ სულიერი თვისებებისა და მიდრეკილებების გამოსავლინებლად და გასავითარებლად. ასევე ზოგადი განათლების „ეროვნული მიზნების“ დოკუმენტში აღწერილი საგანმანათლებლო იდეალების მიღწევისა და დახვეწის პირობები.

პირობების შექმნა, პირველ რიგში, გულისხმობს ეფექტური სწავლების მეთოდების დანერგვას, რადგან მასწავლებლის მიერ გამოყენებული სხვადასხვა მეთოდი დიდ ზეგავლენას ახდენს მოსწავლის აკადემიურ მოსწრებაზე. სწავლება ნიშნავს არა ერთი კონკრეტული გზის გავლას, არამედ მასწავლებლისა და მოსწავლის მიერ ერთობლივად შერჩეული ოპტიმალური ვარიანტის ძიებას. მასწავლებელთა მუშაობის ეფექტურობის ზრდაზე მნიშვნელოვანი იმ ღონისძიებებს შორის, რომლებიც გამოიყენება მოსწავლეთა სწავლის შედეგების გასაუმჯობესებლად.

ამ განწყობითა და საქმისადმი პროფესიული დამოკიდებულებით სხვადასხვა საგნის 14 ლია გაკვეთილი ჩატარდა. ყველა ერთმანეთზე საინტერესო, აქტიურობით მრავალფეროვანი და მოსწავლეთა ჩართულობით დატვირთული იყო. საინტერესო ერთ-ერთს წარმოვადგინეთ:

ნოემბრის ბოლოს VII კლასში ფიზიკაში მასწავლებელმა ინგა ბურდულმა ჩაატარა ლია გაკვეთილი, რომელსაც პედაგოგებთან ერთად მოსწავლეთა მშობლებიც ესწრებოდნენ. საგაკვეთილო თემა იყო „ატმოსფერული წნევა“. მასწავლებელმა ისე დაგეგმა და მოამზადა გაკვეთილი, რომ მოსწავლეთა აქტიურობა გაეძლიერებინა და ისინიც ჩართო ახალი გაკვეთილის ასსანში. ჩატარებული ცდებისა და თვალსაჩინო მასალების გამოყენებით დაერწმუნებინა ისინი ფიზიკის ცოდნის აუცილებლობაში. მასწავლებელი იყო მშვიდი, მოტივირებული და მოსწავლეების მიმართ კეთილგანწყობილი. მას თითოეული წინადადება განსაზღვრული და გამიზნული ჰქონდა სწორად. მოხდენილად გამოიყენა სასწავლო კაბინეტში არსებული ყველა ნივთი მოსწავლეთა დასარწმუნებლად. მოსწავლეს გააზომებინა, რა ძალით აწევებოდა აკვარიუმში წყალი თევზს, რაც სწორად გამოითვალა და დაინერა დაფაზე შესაბამისი ფორმულით. ისაუ-

სასწავლო წლის I სემესტრის შედეგები

შევიხედოთ კერძო სკოლა შპს „ლილეში“

ბრეს, რატომ არ იტყვიან ადამიანი წნევისგან. დააკვირდნენ - ორ არათანაბარ ჭურჭელში იყო თუ არა, თანაბარი წნევა; გამოიყენეს ზიარ-ჭურჭელის კანონი. დააკვირდნენ და ახსნეს, რატომ დაიკავა წყალმა და ზეთმა ერთი და იგივე სიმაღლე (ე. ი. ზეთი არ ვარგა, წყალი ურევია). მოსწავლეებმა თვალნათლივ დაინახეს ცდების შედეგები. ისაუბრეს ტორიჩელის ცდის შესახებ და ა. შ. მოსწავლეები კარგად აყენენ მასწავლებელს, კარგი იყო მათი ჩართულობა გაკვეთილის პროცესში, რამაც განაპირობა გაკვეთილის მიზნის აღწერა და მიღწევა, განვილილი მასალების საჭიროების მიხედვით გამოყენება. გაკვეთილი იყო აქტიურობით დატვირთული, მრავალფეროვანი და დიდი საინტერესო მომენტებით, რაც აღინიშნა კიდევ გაკვეთილზე დამსწრე პედაგოგებისა და მშობლების მიერ.

სკოლა „ლილეში“ მოსწავლეთა სწავლა-აღზრდის დიდი ტვირთი კლასების დამრიგებლებს აწევთ, რომლებიც დიდი მონდომებითა და პროფესიული ოსტატობით უზრუნველყოფენ კლასში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციასა და შინაარსის პედაგოგიურ მიმართულებას. მათი წარმატებულობა იმაზეა დამოკიდებული, თუ რამდენად კარგად იცნობენ თითოეულ მოსწავლეს, მათ ოჯახს, მოსწავლეთა შესაძლებლობებს, უნარებსა და ინტერესებს. „სადამრიგებლო პროგრამები“, რომლებიც შესაბამისობაშია ზოგადი განათლების „ეროვნულ მიზნებთან“ და „ეროვნულ სასწავლო გეგმასთან“ უადვილებთ მათ აღმზრდელობითი მიმართულებით საჭიროებათა ხედვას, უჩვენებთ, რისთვის არიან დღეს მზად, სად აქვთ აღმზრდელობითი მიმართულებით პრობლემები და როგორ დაგეგმონ ღონისძიებები ამ პრობლემათა მოსაგვარებლად. გამოიკვირნენ წარმატებისა და წარუმატებლობის მიზეზები.

სკოლის საქმიანობაში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება კლასის დამრიგებლებისა და საგნის მასწავლებელთა შეთანხმებულ, კარგად დაგეგმილ ურთიერთთანამშრომლობას. ამის საფუძველზე სკოლის სემესტრული ცხოვრება გაჯერებული იყო კლასგარეშე და სკოლისგარეშე საინტერესო ღონისძიებებით.

მიმდინარე სასწავლო წლის ოქტომბერში V¹ და V² კლასებში ისტორიის მასწავლებლისა და კლასის დამრიგებლის ერთიანი ძალისხმევით მონაწილეობდნენ საქართველოს კულტურული

მენას არქეოლოგიისა და არქეოლოგიური სამუშაოების პრაქტიკული შესრულების შესახებ; III - ბავშვების აღჭურვას გათხრებისათვის საჭირო იარაღით; IV - გათხრების შესრულებას; V - აღმოჩენათ ანალიზს (ჯგუფის წევრთა ასაკის გათვალისწინებით); VI - კერამიკული ნაწარმის რესტავრაციას; VII - მოსწავლეებისათვის „ნორჩი არქეოლოგის“ სერთიფიკატებისა და სამახსოვრო ტრიბლეტის გადაცემას.

ამ პროექტის განხორციელებით მოსწავლეებმა გარკვეულ ცოდნასთან ერთად დიდი საინტერესო და მომავალში საქმიანობის გამოკრები მოტივაციაც მიიღეს.

...27 ოქტომბერს იაკობ გოგებაშვილის და-

ბადებთან 174 წელი შესრულდა. ამ თარიღთან დაკავშირებით VI კლასელებმა ერთი თვით ადრე დაიწყეს მზადება. მათ დიდი ინტერესით შეისწავლეს იაკობ გოგებაშვილის ცხოვრების გზა და მისი თავდადებული მოღვაწეობა ქართული სკოლისათვის ქართული სახელმძღვანელოების შესაქმნელად.

...V¹ და V² კლასელები ენიჭნენ ქართველი მხატვრის, მოქანდაკის, აკადემიკოს ზურაბ ნერთლის თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმს. დიდი ინტერესით დაათვალიერეს თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად აღდგენილი საგამოფენო დარბაზი და აქ განთავსებული მხატვრული ტილოები და ქანდაკებები, მხატვრის გრაფიკული და ფერწერული ნამუშევრები; ...დაწყებითი საფეხურის კლასებმა საბავშვო თეატრში „მეორე სახლი“ ნახეს სპექტაკლი „პატარა ანას თავდადასავალი“;

...VI-VII-VIII კლასები ნოდარ დუმბაძის სახელობის მოზარდმეურნეებელთა თეატრის სტუმრები იყვნენ და ნახეს სპექტაკლი „სიცოცხლის ხე“.

...IX-X-XI კლასელებმა შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრში ნახეს რობერტ სტურუას მიერ დადგმული ვაჟა-ფშაველას „სტუმარი-მასპინძელი“, რომელმაც კიდევ უფრო გააუძლიერა ინტერესი ვაჟა-ფშაველას შემოქმედებისადმი.

...8 ნოემბერს ილია ჭავჭავაძის დაბადების დღისათვის VI კლასელებმა ადრევე შეისწავლეს ილიას რჩეული ლექსები და მისი დაბადე-

ბის 177-ე წლის აღსანიშნავად მთაწმინდის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში „ილიაობა“ და „იაკობობა“ პარალელურად გამართეს. ყვავილებით შეამკეს ამ დიდი მამულიშვილებისა და სხვათა საფლავები, მონივნებით აუწიეს სანთლები.

...XI-XII კლასების მოსწავლეებმა სასწავლო ექსკურსია მოაწყვეს საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმში. სხვა ექსპონატებთან ერთად დიდი ინტერესით დაათვალიერეს ოკუპაციის ოთახი.

მუზეუმში ყოფნა მიზნად ისახავდა მოსწავლეთა შესაძლებლობების გამოვლენას:

- მოახერხონ პოლიტიკური ისტორიის საკითხთა კვლევა;
  - შეძლონ XIX-XX საუკუნეების საქართველოს მმართველობით სტრუქტურებში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი;
  - განსაზღვრონ მსოფლიო ისტორიის პროცესებში საქართველოს ადგილი და როლი;
  - ჯგუფური მუშაობის დროს ერთმანეთს შეადარონ სახელმწიფოს მოწყობის განსხვავებული სისტემები და შეაფასონ თითოეული მათგანის პოზიტიური და ნეგატიური მხარეები.
- აღნიშნული საკითხების შესრულება დიდი ინტერესითა და ხალისით მოახერხეს.

IX კლასში ისტორია-გეოგრაფიის ინტეგრირებული ლია გაკვეთილის მოსამზადებლად მოსწავლეები მასწავლებლებთან ერთად დეკემბერში იმყოფებოდნენ საქართველოს ეთნოგრაფიულ მუზეუმში. დაათვალიერეს და შეისწავლეს საქართველოს სხვადასხვა კუთხის (იმერეთი, სვანეთი, კახეთი, მესხეთი) სამოსახლო გარემო, სახლების აგებულება და მოწყობილობა, შეადარეს ერთმანეთს და გააარკვიეს მათ შორის განსხვავებულობა. იქაური ბუნებრივი რესურსები დაუკავშირეს რეგიონის საქმიანობას. დააჯგუფეს ამ კუთხეების ხალხური თქმულებები, წეს-ჩვეულებანი, ლექსები, სიმღერები, ცეკვები, საყოფაცხოვრებო წესები და დამახასიათებელი კერძები.

მუზეუმში ნახა, შესწავლილი, შემდეგ თავით მთავრად დამზადებული ნივთები, კერძები, სასმელები, სიმღერები, ცეკვები წარმოადგინეს ინტეგრირებულ ლია გაკვეთილზე პრეზენტაციების ფორმით, რამაც გაკვეთილზე დამსწრე პედაგოგთა და მშობელთა დიდი მონივნება და

მოსწავლეთა ქება-წახალისება გამოიწვია.

...საბაზო და საშუალო კლასების მოსწავლეებმა ქიმიის, ფიზიკისა და საბუნებისმეტყველო სასწავლო პროგრამებზე აგებული ინტელექტუალური თამაში „ვინ, სად, როდის“ მოაწყვეს და გუნდური შეჯიბრი გამართეს. სპეციალურმა ჟიურიმ სხვადასხვა ნომინაციათა გამოყენებით გამოავლინა გამარჯვებულები და ფასიანი საჩუქრები გადასცა. I ადგილზე გასულ გუნდს „ბროლის“ ბუცე გადაეცა. ამ ღონისძიებამ სხვა მოსწავლეების (არამონაწილეთა) დიდი ინტერესი გამოიწვია.

...დეკემბრის ბოლოს სკოლის ყველა კლასის აქტიური მონაწილეობით დიდი „სახალხო ზეიმი“ გაიმართა, სადაც სკოლის მოცეკვავეთა ჯგუფმა „წლის ანგარიში“ წარმოადგინა და გაამრავალფეროვნა და გაამშვენებინა სახალხო ზეიმი. ასევე აქტიურები იყვნენ XI კლასელი მომღერლები და განსაკუთრებით დაწყებითი კლასების მოსწავლეები, რომლებმაც ერთმანეთზე უკეთესად წარმოადგინეს ზღაპართა ინსცენირება და ბავშვური საოცარი ფანტაზიებით გაალამაზეს ეს მხიარული ზეიმი.

...შპს „ლილეში“ მოსწავლეთა და პედაგოგთა კოლექტივები სასწავლო წლის II ნახევარში კიდევ უფრო საინტერესო შინაარსიან საქმიანობას გეგმავენ.

ეკა ფეიქრიშვილი, შპს „ლილეში“ დირექტორის მოადგილე სასწავლო-აღმზრდელობით დარგში.

„რამდენიმე სურათი ანუ ეპიზოდი“ დირექტორებთან პოლემიკიდან

„მეჯღანაშვილის“ სინდრომი

შარშან საჯარო სკოლები ახალი დირექტორებით დაკომპლექტდა. რა ხედვა-პროექტებით მოვიდნენ, როგორ აპირებენ ისინი განათლების სამინისტროს ახალი ინიციატივების რეალიზებას, სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის გააქტიურებას, სწავლების ხარისხის ასამაღლებლად პედაგოგთა უკეთ დარაზმებას? ამ კითხვებით ერთ „მშვენიერ“ (სუსხიან) დღეს თბილისის 173-ე საჯარო სკოლას მივადექი.

ახალმოსულ დირექტორს, **ლია თუშურს** პირადად არ ვიცნობდი, მაგრამ ვიცოდი: იყო ჩინებული პრაქტიკოსი პედაგოგი, ქართულის ალტერნატიული სასკოლო სახელმძღვანელის თანაგვტორი, პატრიოტული საქმის მოთავე – მარნეულში სკოლის დირექტორად წავიდა, რომ იქ არაქართველებისთვის ვაჟს ენა ესწავლებინა. ჰოდა, უკეთეს რესპოდენტს ვის ვინაობა ვიცი?

კაბინეტში ორი მოადგილე ჰყავდა. გავაცანი მოსვლის მიზანი. პასუხისთვის თითქოს წინასწარ იყო მომზადებული, დაუფიქრებლად მომიგო: **ჩვენ სკოლაში გაზეთებს არ ვყიდით!!!**

ისე უადგილო აღმოჩნდა ეს პასუხი, როგორც მეჯღანაშვილის ტაში ოპერის მსვლელობისას. შეცბუნება რომ შემატყო, მოადგილეებს გადახედა და უფრო ჩემს გასაგონად ხაზი გაუსვა: **ამ საკითხზე დღეს ან ხვალ გენისპექცია შემოდის!!!**

ეს უკვე მეორე „ტაში“ იყო. ნუთუ გენისპექცია იმ მიზნით შემოდის და დირექტორისთვის თითქოს დააქნევას აპირებს, სკოლამ და პედაგოგებმა პედაგოგიური გაზეთი რატომ შეიძინეთ ან გამოიწერეთ? – დავეჭვდი.

დირექტორმა უფრიდან სასწავლო-მეთოდური მასალა (რეკომენდაციები, ბროშურა, თვალსაჩინოება...) გამოიღო: **ამას პედაგოგებს უფასოდ ვურიგებთ.**

ამით მიმანიშნა: მასწავლებლისთვის ეს მასალებია მთავარი და არა შენი გაზეთი. „უფასოდ ვურიგებთ“, – ისეთი ტონით თქვა, თითქოს, თუ სკოლა, პედაგოგი, პედაგოგის გაზეთს მთელი წლით 16 ლარად გამოიწერდა, ეს თანხა მათ ბიუჯეტს მძიმე ტვირთად დაანებოდა.

შევატყვე, დირექტორი რაღაც „კონსულტურის“ ჩარჩოში იყო მოქცეული. კარგად ვიცოდი ცირკის, თეატრის ბილეთების, „ჩანოლილი“ ჟურნალების, ზღაპრების საბავშვო წიგნების სკოლაში შეტანა და მოსწავლეებზე „გასაღება“ არ შეიძლებოდა (თუმცა ამისთვისაც სკოლის ფოიეში სპეციალურად ჯიხურები დგას). პედაგოგის გაზეთიც ასეთ „არასაჭიროთა“ სიაში თუ მოხვდებოდა, ნამდვილად არ მეგონა.

სიტყვამ მოიტანა და აქვე ვიტყვი: ზუსტად ასე ფიქრობს 136-ე სკოლის დირექტორი **ელზა ბადაშვილიც**. იგი პედაგოგის გაზეთს გამოუსადეგარ, „გასასაღებელ“ ნივთად მიიჩნევს. თუმცა იყო დრო, თავის გამოჩენას როცა ცდილობდა, რედაქციას თხოვდა, დიდ ღონისძიებას ვატარებ და მის გასაშუქებლად ჟურნალისტი გამოგვიგზავნეთო.

ისევე **ლია თუშურს** დავუბრუნდეთ. – მასწავლებელმა, სკოლამ, ბიბლიოთეკამ პედაგოგის გაზეთი რომ გამოიწეროს, საჭირო არ არის? – ვეკითხები დირექტორს.

– ვერ ვიტყვი, ვერ მოვთხოვ.

– ნუ უბრძანებთ, ურჩიეთ მაინც-მეთქი.

დავუშვით, რომ მოეთხოვა, ვითომ ამით ცოდვას ჩაიდენდა? პირიქით, დირექტორმა კიდევაც უნდა დაავალოს თავის მასწავლებელს, პედაგოგიურ-მეთოდური არსენალი გაიმდიდრო.

აი, ასეთი ვაჭრულ-მერკანტილური კინკლაობით დამთავრდა ჩვენი „ვიზიტი“.

გზაში პოპულარული ლექს-სიმღერა ამეკვიცა: „რისთვის ვუკრავდი ფანდურსა, რისთვის დავხარჯე ძალაო, ეგეთი ენის პატრონსა, რა გაგათხოვებს, ქალაო?“ და ჩემს თავზე მწარედ გამეცინა.

უტაქტობა თუ სხვა რამე?

ამ საჩოთირო საკითხს არ მინდოდა, შევხებოდი. ეს დირექტორების დონეზე სასაუბრო თემა არ არის, თუმცა?..

39-ე საჯარო სკოლაში დარაჯის, მანდატურისა და კანცელარიის ბარიერები წარმატებით გადავლახე. საქმეთა მმართველმა დირექტორს ჩემი ვინაობა და მოსვლის მიზანი აუწყა.

– დამელოდოსო!

კაბინეტიდან სიცილნარევი საუბარი ისმოდა. დასასრული არ უჩანდა მათ აზრთა „აღებ-მიცემობას“. ვიფიქრე, რატომ მალოდინებენ ამდენს-მეთქი? იქნებ ოპოზიციური გაზეთის ჟურნალისტი ვგონივარი და მსჯელობენ? შევხვდეთ – თუ – არა, მივიღოთ თუ – არა. სიფრთხილეს ხომ თავი არა ტკივა?

ამ დროს სწრაფად გაიღო კარი და გამოიჭრა ტანმორჩილი ქალბატონი, არწივივით დამხვერა და დერეფანში გავარდა. ნუ დავძრახავთ, იქნებ „იქ“ ერქარებოდა. კარგა ხნის შემდეგ რომ დაბრუნდა, არც შემომხედა. – გელოდებიანო, – ზღურბლზე ხმა დააწიეს.

– რა საკითხზე ხარ მოსული? – ამაზე კაბინეტში ვისაუბროთ, ქალბატონო. – დრო არა მაქვს, გავრძეო.

– სახელი მაინც ვიცოდე თქვენი! – ამას კანცელარიაში გეტყვიანო და გამშორდა. მხოლოდ იმ ნუთუბში გავიგე, რომ ახალი დირექტორი **ლილია გევონჯიანი** იყო. რა საგნის სპეციალისტია დირექტორი, დღესაც არ ვიცი.

ამაზე უკეთესი „აუდიენცია“ მომიწყო 155-ე სკოლის დირექტორმა **ხათუნა ხულორდავამ**. მის კანცელარიაში ისტერიული ფონი დამხვდა – დირექტორი თანამშრომლებს „უცაცხანებდა“. უცხო პირი რომ დამინახა, კაბინეტში შეიბინა. – ისააო, – თვამთავრე მანიშნეს. შევყვი, მოსვლის მიზანი გავაცანი.

– ვიცი, ვიცი, ვინცა ხარ. არ მიყვარს საკუთარი თავის რეკლამაო! – დაკრა ფეხი და გავარდა. შუა ოთახში სახტად არ დამტოვა მამისტოლა კაცი?

დედაია, რა იყო ეს?!

„საკუთარი თავის რეკლამა არ მიყვარსო?“ ნუ ფიქრობთ, დირექტორებო, თქვენთვის ხოტბის შესასმელად მოვიდოდე. სკოლის წარმატებათა გაშუქება გვსურს, პედაგოგის მიმე შრომის დანახვა-დაფასება, ქომავობა, საზოგადოებისგან „დაბალ ლობედ“ მიჩნეული მასწავლებლების გამხნელება გვინდა. თუ ღირსი იქნება, არც დირექტორებზე გამოგვეღვა საქებარი სიტყვები.

ვერ გამიგია, რა დაუშვავე ლილიას და ხათუნას? უბრალოდ მაინტერესებს: უნებურ უტაქტობასთან გვაქვს საქმე,

თუ სხვა რამესთან? არა მგონია, სტუმართმოყვარეობით და თავაზიანობით განთქმულმა მეგრელებმა ხათუნა ხულორდავას ეს საქციელი მოუწონონ. არც ლილიას ქცევით აღფრთოვანდებიან მისი კოლეგები.

„თქვენს გაზეთს ვინმე კითხულობს?“

მეორე ცდის შემდეგ 143-ე სკოლის ახალმოსულ დირექტორთან, **თამარ ჭარბაძესთან** საინტერვიუოდ დაჯდომა მოვახერხე. შეკითხვები რომ მოისმინა, სახეზე ირონიული ღიმილი აუთამაშდა, – **თქვენს გაზეთს ვინმე კითხულობს?** – ჯიქურ შემეკითხა.

ცხადია, თავი დამცივებულად ვიგრძენი. აბა, თავად მისთვის მეკითხა: **„სჭირდება ვინმეს თქვენი დირექტორობა?“** ან **„ვარგა რამედ თქვენი ჩატარებული გაკვეთილები-მეთქი?“** – როგორ გუნებაზე დადგებოდა? ჭარბაძეს იქნებ „დეტექტივები“ ურჩევდა, მაგრამ პედაგოგი ვალდებულია თავის პროფესიულ გაზეთს კითხულობდეს.

წინამხედარმა საუბარი ინერციით განვაგრძე:

– არ გნებავთ მასწავლებლების გაზეთთან თანამშრომლობა? თქვენი სკოლის მიღწევებს, სიახლეთა დანერგვის შედეგებს განვაზოგადებთ-მეთქი.

– აგერ მობრძანდით, რა გაჩვენოთ? აი, შესანიშნავი „ვებ-გვერდი“ მოვაშენებთ. ყველა სიახლე და საინტერესო ღონისძიება იქაა შეტანილიო.

ეს იყო მინიშნება, ვის სჭირდება თქვენი გაზეთიო.

– „ვებ-გვერდი“, იცოცხლეთ, კარგია, მაგრამ სასწავლო პროცესში მას თავისი ადგილი და ფუნქცია აქვს, პედაგოგიურ გაზეთს კი – თავისი ორივე კი ერთ საქმეს ემსახურება-მეთქი.

ქალბატონი თამარი თავისას არ იშლიდა, ფეისბუქის ყოვლისშემძლეობას მიმტკიცებდა. ალბათ ეგონა, ბანოჯელი თუ შამიანელი პედაგოგი მაშინვე თავს შეყოფდა ინტერნეტში, მოქებნიდა 143-ე სკოლის „ვებ-გვერდს“ და ამ მონინავე გამოცდილებას საშუაო პროგრამად გაიხდიდა.

აბა, ამის შემდეგ როგორ გავებდავდი იმის თქმას, პედაგოგების გაზეთი გამოიწერეთ ან შეიძინეთ-მეთქი.

სხვადასხვა

პედაგოგიური პრესის პედაგოგებში გავრცელებასთან დაკავშირებით „საინტერესო“ დიალოგი მქონდა 120-ე სკოლის დირექტორ **მარინე წერეთელთან**:

– რამდენი ეგზემპლარის გამოიწერას აპირებთ სკოლა, პედაგოგები?
– ჩამოვყალიბდებით.
– როგორც დირექტორი, თავად გამოიწერეთ?

– ჩამოვყალიბდებით.
– კარგი სასკოლო ბიბლიოთეკა გაქვთ?
– შესანიშნავი, სახელმძღვანელოებითა და სხვა ლიტერატურით მდიდარი.

– ერთ ეგზემპლარს ბიბლიოთეკა ხომ მაინც გამოიწერს?
– ჩამოვყალიბდებით.
– ერთი ცალის გამოიწერას რაღა ჩამოყალიბება უნდა ქალბატონო მარინე?

– ჩამოვყალიბდებით.
ახლა ერთ საქმიან დიალოგს გავეც-

უწყინარი წიკურბაზი

ნოთ. 181-ე სკოლის დირექტორმა **მზია გიორგობიანი** მკითხა: რა განსხვავება-მსგავსებაა „სახალხო განათლება“-სა და „ახალ განათლებას“ შორის? რომელი მათგანი გამოიწეროთ?

ქალბატონ მზიას მაშინვე გავეცი ამაზე პასუხი, მაგრამ მინდა სხვა დირექტორებმაც იცოდნენ:

დღეს საგანმანათლებლო სივრცეში ორი კინკლა პედაგოგიური პროფილის გაზეთი გამოდის (კერძო პირებისა და ვინაო უწყებების გამოცემებზე არა მაქვს საუბარი), რომელიც სრულებით ვერ აუდის განათლების სფეროში მიმდინარე სიახლეებისა გამოწვევების ასახვა-გაშუქებას.

„სახალხო განათლება“-იაკოპგოგებაშვილის პედაგოგიური იდეებზე დაფუძნებული, 85 წლის განახლებული გაზეთი გახლავთ, ხოლო მისი განაყოფი – „ახალი განათლება“ 15 წლისაა. „ახალი განათლება“ შედარებით უფრო დოკუმენტაციურ-ნორმატიულ მასალებს (კონცეფციები, პროექტები, საერთაშორისო ურთიერთობები, მართვის თემაზე გადამწყვეტილებანი, სტრუქტურები, ეროვნული გამოცდების ცენტრის მასალები და სხვ.) აქვეყნებს, „სახალხო განათლება“-ი მეტწილად სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობის, სწავლების მეთოდების, შედეგებზე ორიენტირებული სწავლების, ცოდნის ხარისხის ამაღლებაზე ზრუნვის ცოცხალ დინამიკაში გაშუქებას ცდილობს. ასე რომ, ერთი მეორის ალტერნატივა არ არის. ორივე გაზეთი ერთმანეთს ავსებს, ამდიდრებს და განათლების სისტემის განვითარება-აღმავლობის უზუნაეს საქმეს ერთად ემსახურება. ამდენად, სკოლამ (საჯარომ, კერძომ, სპეციალურმა თუ უმაღლესმა) პედაგოგებმა, მეცნიერებმა ორივე უნდა გამოიწერონ.

დიდი კითხვის ნიშანი

დაკვირვებული მკითხველი იკითხავს: განათლებისა და პრესის მუშაკებს შორის რა შავ კატას გაურბენიაო? ჩემთვისაც და ძალიან ბევრისთვისაც „საწუნარ არს ესე“.

მუდამ ერთად ვიყავით, სიამტკილობით საერთო საქმეს ვემსახურებოდით, განათლების სამინისტროს ყოველთვის მხარში ვედექით, რეფორმის გატარებაში ვშეველოდით.

დღეს განათლების სამინისტროს კეთილი საქმეების დანახვას არცერთი გაზეთ-ტელევიზია არ ცდილობს (ჩვენი და ტელევიზია „ერთსულოვნების“ გარდა). პირიქით, სხვა მედიასაშუალებები პოზიტიურსაც კი ნეგატიურად წარმოაჩენენ. ამის საილუსტრაციოდ ამას წინათ „ტელევიდეში“ განათლების მინისტრის სტუმრობაც გამოდგება. ჩვენ კი... (ნაიკითხეთ გასული წლის 1 ოქტომბრის ნომერში ინტერვიუ: „სარედაქციო განაცხადი“ და „უმაღლესო“). სად და როდის დაიწყო ეს გაუცხოება?

საიდან მოდის ასეთი აგდებული და ხისტი დამოკიდებულება ზოგიერთი სკოლის დირექტორისა საკუთარი გაზეთის მიმართ? პედაგოგისა და დირექტორის ავტორიტეტი ჩვენ არასოდეს შეგვიღახავს. შეიძლება მტერ-მოყვარეს ვერ არჩევდეთ? შეიძლება საკუთარ მარჯვენას ებრძოდეთ და აბუჩად იგდებდეთ? სად არის ჩასაფრებული „კონსულტურა?“ (ვიცი, სადაც მარხია „ძაღლის თავი“. საჭირო დროს ვიტყვი).

ამ კითხვებზე **გამომხატურებას, სჯაბაას სკოლის დირექტორებისა და საზოგადოების მხრიდან ველოდებით.**

ბორის მიხველაძე,
დამსახურებული პედაგოგი

ჩემს თავს მხოლოდ პედაგოგად ვხედავ...

ზარის დარეკვამდე: შინაგან მღელვარებას და შემოქმედებით ენერჯიას საკლასო ჟურნალის ხელში აღებისთანავე გრძნობს. ზუსტად იცის, სად, რისთვის და რატომ მიდის, მორიგი გაკვეთილი მე-10 კლასში 32 მოსწავლესთან უდიდეს პასუხისმგებლობას მოითხოვს, მითუმეტეს მაშინ, როცა საგაკვეთილო თემად ილიას პატრიოტული პოეზიაა. გაკვეთილზე: ნამიერი მობილიზება კლასში შესვლის წინ და მასწავლებელი **ლელა ახალაია** მოსწავლეთა სულიერების მოძღვარი ხდება. სწავლების თანამედროვე ტექნოლოგიებით, მონაზრდათა ინდივიდუალიზმის წვდომით, ინტელექტუალური აზროვნების სიღრმეებით, მოსწავლეთა კეთილგანწყობილი პარტნიორული ურთიერთობებით, მაღალსტეპით მუხტით, თავშეკავებული ექსპრესიით და სათქმელის იმგვარად თქმის ხელოვნებით, რომ ყველას ყველაფერი ესმოდას - იგი ჭეშმარიტი თეატრალიზით ატარებს გაკვეთილს ნაცნობი თემით, რომელიც არაფრით ჰგავს დღემდე ჩატარებულ არცერთ გაკვეთილს. საგაკვეთილო პროცესის განუმეორებლობა და არდავინების ხიბლი - ესაა მოსწავლეთათვის ზოგადად ცოდნის მიღებისა და კონკრეტულად - ერთ რომელიმე საკითხზე დაფიქრების, მსჯელობის, დასკვნის გაკეთების საბაზი. მშობლიური ლიტერატურის სწავლება თეორიულად და პრაქტიკული ღირებულებებით, მშობლიური ენის სწავლება - გრამატიკული კატეგორიებით და ასევე ყოველდღიური თუ საშვილიშვილო მიზნებით - ესაა სერიოზული ამოცანა მასწავლებლისათვის ყოველი გაკვეთილის დაწყების წინ და ამ მიზნის წარმატებით გადაჭრისათვის მართო ერთხელ მიღებული ცოდნა რომ არ კმარა, თვითონაც გამუდმებით იმიტირებს ფიქრობს, მსჯელობს, კამათობს საკუთარ თავთან, იღებს გადაწყვეტილებებს და მოსწავლეთა ერთად გაკვეთილზე თანამონაწილე ხდება აღმოჩენების - ლიტერატურული სამყაროს და მშობლიური ენის საგანძურის არანახული საოცრებებისა და სილამაზის.

ზარის დარეკვის შემდეგ: კიდევ ერთმა 45-მა წუთმა გამოსცადა პედაგოგი განათლებით, ცოდნით, სიყვარულით, ურთიერთობებით ... კიდევ ერთხელ აინთო საკუთარ სულში სანთელი სხვათა სულებშიც იმ სანთლის ასანთებად, დედულ-მამულს რომ შეაცნობინებს და მტერ-მოყვარეს გაარჩევინებს სახელოდ მომავალ თაობებს. არაფერია იმაზე მშვენიერი და ერთდროულად საპასუხისმგებლო პედაგოგისათვის, ვიდრე საკუთარი თავის გამოცდა მოსწავლეთა-ან, - იტყვის ჩვენთან საუბარში რუსთავის 23-ე საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის პედაგოგი **ლელა ახალაია**.

ბიოგრაფია მოკლედ: **ლელა ახალაია** აფხაზეთიდანაა. სოხუმში დაამთავრა სკოლა და აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი - ორივე წარჩინებით. სამწესობაროდ, ისტორიამ, როგორც ბევრ სხვა ქართველს, მისი ოჯახის წევრებსაც, ლტოლვილები დაარქვა სახელად და ბუდემოპოლინი რუსთავს ასტუმრა. დედა - **ლია ბაკურიანელი**, პროფესორი, ფილოლოგია. მამა, **მურმან ახალაია**, ოფისტი.

ლელა ახალაია და **ბადრი კვარაცხელია** თავიანთ მშვენიერ ოჯახში ორი განათლებული ქალიშვილი აღზარდეს. **თამარი**, ინგლისური ენის სპეციალისტია, მთარგმნელი, სეროფიციირებული მასწავლებელი. ამჟამად დოქტორანტია, ლექციებს კითხულობს ღია სასწავლო უნივერსიტეტში, ასოცირებული პროფესორია. **ნინო** ექიმია, თავის პროფესიაზე უსაზღვროდ შეყვარებული, ინტელექტუალური და დახვეწილი პიროვნება. **ლელა ახალაია** სამი შვილიშვილის

ბებიაა. მისი ოცნებაა, დადგეს ის დრო, რომ შვილიშვილებთან ერთად ესტუმროს მშობლიურ აფხაზეთს და მათაც შეაგრძნობინოს ზღვის სანაპიროზე ნესტიან და მარილით გაჟღენთილი ქვების სურნელი, დღემდე რომ ენატრება.

...ბავშვობიდანვე, პედაგოგობაზე მეოცნებემ, პირველი გაკვეთილი სოხუმის სკოლის მე-11 კლასში ჩაატარა თემით - **გრიგოლ ორბელიანი** - მას შემდეგ აღარაფერი შეცვლილა, თავისი პროფესიული და შემოქმედებითი გზები მშობლიურ ენა-ლიტერატურას, მეცნიერულ კვლევას და განათლებას დაუკავშირა, ბევრჯერ ჰქონდა არჩევანი კარიერული წინსვლისათვის, სხვა ქვეყანაში მიზნობრივი წასვლისათვის... მაგრამ ყველგან და ყოველთვის საკუთარ თავს მხოლოდ პედაგოგად ხედავდა. რუსთავში ჩამოსვლისთანავე მუშაობა 23-ე საჯარო სკოლაში დაიწყო. ერთდროულად გამოცდები ასპირანტურაში ჩააბარა და დაიცვა დისერტაცია - „ქალის ხატება კონსტანტინე გამსახურდიას შემოქმედებაში“. დღემდე მკვლევარი და მეცნიერი ქალბატონი ყოველწლიურად 2-3 სამეცნიერო შრომას აქვეყნებს ქართულ სამეცნიერო პერიოდიკაში-პედაგოგიის, ევროპულ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობების, ცალკეული ავტორების შესახებ.

იგი ლექციებს კითხულობს უმაღლეს სასწავლებლებში, ნლების განმავლობაში თანამშრომლობს ერთიანი გამოცდების ცენტრთან,

უკითხავს ლექციებს მასწავლებლებს, იგი ერთადერთი მასწავლებელია საქართველოში, რომელსაც ერთდროულად 6 სერთიფიკატი აქვს მიღებული სხვადასხვა საგნის მაღალ დონეზე ფლობისა და სწავლებისათვის.

არის შესაშური შინაგანი ენერჯის პატრონი, დინამიური და კომუნიკაბელური ადამიანი, უყვარს და ამყობს იმ პედაგოგიური კოლექტივით, ვის გვერდითაც 20 წელი გაატარა, როგორც რიგითმა პედაგოგმა, ახლა კი, საკმაოდ რთული და დრამატული სადირექტორო არჩევნების შემდეგ, ამავე პედაგოგიური კოლექტივის ხელმძღვანელია.

ლელა ახალაია: ჩვენი სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი ძალიან თბილი და მაღალხეობრივია. აქ საუკეთესო ადამიანები მუშაობენ, ბედნიერად ვთვლი თავს, რომ მათთან ერთად მოვიდივარ, მათგან ვსწავლობ და ის პატივიც მხედაწილად, რომ სამეურვეო საბჭომ ერთსულვნად ამირჩია დირექტორად. ყველაფერს ვიღონებ რომ მასწავლებელს, მოსწავლეს და მშობელს - ყველას ერთად სწავლისა და სწავლებისათვის საუკეთესო პირობები შევუქმნა და ყველამ ერ-

თად 23-ე სკოლა ქალაქის ერთ-ერთ საუკეთესო სკოლად ვაქციეთ.

პრინციპულობა, გაბედულება და სიმართლე - ეს თვისებები მიაჩნია **ლელა ახალაიას**, დღეს ყველაზე მეტად რომ სჭირდება სკოლის დირექტორს, როგორც მენეჯერსა და კოლექტივის ლიდერს. ისიც, თუკი პრობლემა გადაჭრას მოითხოვს, ოპერატიულად აგვარებს სხვადასხვა ინსტანციების ჩართვით.

ღრმა, საინტერესო პიროვნული მოსაზრებები აქვს მასწავლებლისა და მოსწავლის ურთიერთობებზე, საკუთარი გამოცდილებიდან მიაჩნია, რომ პედაგოგი ყველაზე ონავარ და გამოუსწორებელ მოსწავლემაც, პირველ რიგში, ადამიანსა და ადამიანური სიკეთის გამოვლინებებს უნდა ხედავდეს, რომ, რეალურად მართლა არ არსებობს ცუდი აღსაზრდელი, უბრალოდ, არსებობს, ცუდი გარემო, ცუდი აღზრდელი და ცუდი აღზრდა. პრობლემა კარგმა მასწავლებელმა ნებისმიერ ვარიანტში აღსაზრდელის სასარგებლოდ უნდა გადაჭრას, მოტივაცია, მოსწავლის სკოლიდან სკოლაში გადასვლისა, არამცდარამც სასკოლო გარემო ან მასწავლებელი არ უნდა იყოს.

სკოლა ცოცხალი ორგანიზმია ათასგვარი საზრუნავით და მიზნით, დირექტორსაც, გამოცდილი დირექტორით, არცერთი ყალბი ბგერა, არცერთი უზუსტო ქმედება მხედველობიდან არ უნდა რჩებოდეს, მას, აღზრდისა და სწავლების კლასიკური სამკუთხედის-ოჯახი,

სკოლა, საზოგადოება - ყველა სიბრტყე მუდმივ სამეთვალყურეო სამიზნედ უნდა ჰქონდეს ცქეული მცირე ხარვეზებსაც რომ არ ჰქონდეს ადგილი სკოლაში.

ლელა ახალაიას სადირექტორო დღე 9-ის ნახევარზე იწყება. გაკვეთილებსაც ატარებს და ათასი საზრუნავით შედის სასკოლო შერბობაში, სადაც მისი მისვლის დღიდან ბევრი რამ სასიკეთოდ შეიცვალა.

ლელა ახალაია: სკოლა არის არა ჩემი ან ვინმესი, არამედ ჩვენი, სადაც ყველა ჩვენგანის პროფესიული შესაძლებლობები იცდება, დირექტორობაც, ჩემთვის კარიერული თვითკმაყოფილების ადგილი კი არა, შემოქმედებითი შესაძლებლობების გამოცდის ასაზრუნავია, მე მართლა მაინტერესებს გავუძღვე მას ისე, რომ თანამედროვე სასკოლო საზოგადოებაში, სრული თავისუფლებისა და დემოკრატიული მმართველობის გარემოში თავისუფლად გრძნობდეს თავს პედაგოგიც, მოსწავლეც და მშობელიც, ყველას ჰქონდეს აზრის გამოთქმისა და სიტყვის თავისუფლება, შეეძლოთ კრიტიკაც, თუკი ეს საჭიროა, იყვნენ პირუთენელი და მართალნი,

საბავშვო

რადგან არ არსებობს იმაზე დიდი ღირებულება ადამიანისათვის, ვიდრე პიროვნული თავისუფლება. ჩვენს ათასწირ გამოვლელ ქვეყანას ახლა ყველაზე მეტად თავისუფლად მოაზროვნე, მიზანმიმართული თაობები სჭირდება.

ჩვენი სკოლაში ჩატარებული ღონისძიებები, შეხვედრები, ღია საჩვენებელი გაკვეთილები, ბიბლიოთეკაში ჩატარებული საღამოები, გასვლითი ღონისძიებები და სხვა კონკრეტული სასწავლო თემის გაშლის გარდა, მიზნად ისახავს მოსწავლის პოტენციური, შემოქმედებითი უნარ-ჩვევების, ინტელექტუალური გამოვლენას, რათა რიგითი მოქალაქისაგან ღირსეული პიროვნება აღიზარდოს. ჩვენს ქვეყანას დღეს ჭეშმარიტ სამოქალაქო, ევროპულ ღირებულებებზე აღზრდილი თაობები სჭირდება, ოღონდ ერთი უმთავრესი ნიშნით - ეროვნული ცნობიერებით აღბეჭდილი. ნებისმიერი ერთი ეროვნული ღირებულების გარეშე, დასაღუპადაა განწირული. ქართული სკოლის მთავარი მიზანდასახულებაც თაობათა ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდაა, რამაც გადამწყვეტი როლი მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლებას ენიჭება. ჩემს ყოველდღიურ ღვაწლსაც სწორედ პედაგოგობაში ვხედავ. მე ჯერ რიგითი მასწავლებელი ვარ და შემდეგ, დირექტორი. დღევანდელმა სკოლამ ერთიც და მეორეც ღირსეულ ქართველობაში უნდა გამოსცადოს. ამ ამოცანას ჩემი განვლილი ბიოგრაფია, ჩემი მშობლების შვილობა, ჩემი სამშობლოს წარსულის, აწმყოსა და მომავლის გააზრება, ჩვენი შვილებისა და შვილიშვილების ბედის გათავისება მიყენებს, ვეცდები, ჩემი წილი ყველაფერი გავაკეთო ამ ცხოვრებისეული გამოცდის წარმატებით ჩასაბარებლად.

***
ასეთია მოკლედ რუსთავის 23-ე საჯარო სკოლის დირექტორი, პედაგოგიური მეცნიერებათა დოქტორის, ასოცირებული პროფესორის, ნიგნითა და ნიგნირებზე აღზრდილი ქალბატონის **ლელა ახალაიას** პორტრეტული და ბიოგრაფიული შტრიხები.

დიანხა, მხოლოდ შტრიხები, რადგან ჩვენი არაფერი გვითქვამს და ვერც საგაზეთო პუბლიკაცია დაიტევდა მასზე სათქმელს, როგორც ნიჭიერ პოეტზე, პროზაიკოსზე, ჟურნალისტზე, მხატვარზე... იგი კერავს, აცხობს, ქარგავს, უკრავს მუსიკას, არის მეოცნებე და ენაწყლიანი. და რაც მთავარია - მისი ბედნიერი არსებობისათვის გადამწყვეტი პირობაა ის, რომ საყვარელ მასწავლებელსა და დირექტორს ღიმილით ხედავინა ყოველ დილით გაზაღმებულებრი.

ლია მარტაშვილი,
რუსთავი

ავაქე მურადაშვილი (მარცხნიდან პირველი)

ავაქე მურადაშვილი - 75

ჩვენს დიდ ისტორიულ ეზოში, რომელიც ზემელზე, რუსთაველის ძეგლის მიმდებარეა, ბევრ დიდ კაცს უცხოვრია და უმოღვანა - პედაგოგიკისა და ფსიქოლოგიის ინსტიტუტებში, ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“, გაზეთ „სახალხო განათლების“, „დილის“, „ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქციებში, გამომცემლობა „ღია“-ში, პედაგოგთა კავშირში, სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში. აი, აქ რომ გამორჩეულ და პოპულარულ კაცად იქცე, მართლა განსაკუთრებული პიროვნება უნდა იყო. სწორედ ასეთი

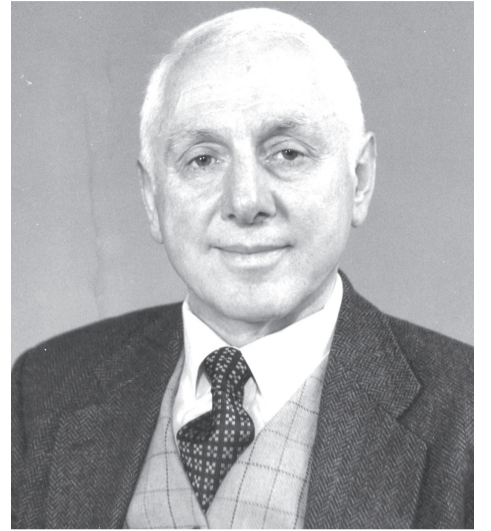
კაცია პავლე მურადაშვილი, რომელიც აგერ უკვე მეოთხედი საუკუნეა, ამ ეზოში მოღვაწეობს იაკობ გოგებაშვილის პედაგოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ეგიდით. პავლეს იცნობენ ყველანი - დიდებიც და პატარებიც, ადგილობრივებიც და მიმსვლელ-მომსვლენიც. იცნობენ და უყვარს, რადგან მას თვითონაც უყვარს ყველა, ის ბოზა ბავშვებიც კი, რომლებსაც უსაქცილობის გამო ხანდახან დაუტაცებენ ხოლმე. მარტო ადამიანებს კი არა, ფრინველებსაც უყვართ (ცხოველებისთვის ჯერ არ შემო-

მჩნევია ეს გრძნობა). არ დაიჯერებთ და, ყვავები მთელი წლის განმავლობაში კაკალს უზიდავენ საურქრად (უყვარს და იმიტირებს!). ვისაც არ სჯერა, ვურჩევ ნაიკითხოს **ნარო კოლხელის მოთხრობა „ძია პავლეს კაკლები“**. ახალხან ჩვენს ძმას და მეგობარს პავლეს 75 წელი შეუსრულდა. ვუსურვებთ მას ერთი ადენი წელი კვლავაც ისე გაველოს, როგორც აქამდე იარა, თავის დიდებულ და დიდ ოჯახთან ერთად. გულწრფელი სიყვარულითა და პატივისცემით: **ოთხი ზურაბი, ერთი ჯემალი და ერთი პეტრე.**

ერთი დღე "დასტაქარი"

ჩვენი ინტერვიუ

ბავშვთა კლინიკური საავადმყოფოს ნეონატოლოგის განყოფილებაში; ექთნის თანაშემწე **სატია შეველაშვილი** – თსუ სტომატოლოგიურ კლინიკაში; ექთანი **ნინო ნოდაძე** – სტომატოლოგიურ კლინიკა „ნეოდენტში“; ექთნის თანაშემწე **თაზა ზალოშვილი** – შპს „ამტელ ჰოსპიტალის პირველი კლინიკაში“; ექთანი – **სია მაკარიანი** – კლინიკაში „ლანცეტი“; ექთნის თანაშემწე **ანა უმეკაშვილი** – შპს „კერამიკოში“; ექთნის თანაშემწე **მეგა ლუციტი** – კლინიკაში „ლანცეტი“; ექთნის თანაშემწე **ნიკო ნილოსანი** – სამკურნალო-გამაჯანსაღებელ ცენტრში „რაიტმედი“; მასაჟისტი **თამარ ლომაშვილი** – სამკურნალო კომბინატთან არსებული ესთეტიკის ცენტრში; მასაჟისტი **სალომე დოლიძე** – კერძო სტომატოლოგიურ კლინიკაში, კბილის ტექნიკოსად.

რა პრობლემები აქვს სადღეისოდ „დასტაქარს“?

რა დაგვიმართა და, პროფესიული განათლების არსი და მნიშვნელობა მოსახლეობას არ აქვს გათვალისწინებული. არადა პროფესიული კადრების ნაკლებობა ქვეყანაში. უმაღლესი განათლების მიღება კარგია, მაგრამ პროფესიული განათლე-

დემიას გაფორმებული აქვს ხელშეკრულებები. კურსდამთავრებულთა დასაქმების პერსპექტივების მიზნით აკადემია თანამშრომლობს სხვადასხვა ორგანიზაციებთან.

აკადემიასთან თანამშრომლობენ პარტნიორი ორგანიზაციები: შპს კარდიოლოგიური კლინიკა „გული“, შპს „ამტელ ჰოსპიტალის პირველი კლინიკა“, ს/ს „ბიოფარმი“, შპს აფთიაქი №34, თსუ იოველ ქუთათელაძის სახელობის ფარმაცოქიმიის ინსტიტუტი, შპს ე. სანიკიძის სახელობის ომის ვეტერანთა ჰოსპიტალი, ს/ს თ. ცეცხლაძის სახელობის №2 სტომატოლოგიური პოლიკლინიკა, შპს „კერამიკო“, შპს „ნეოდენტი“.

იქნებ ჩამოგვითვალოთ წარჩინებული სტუდენტები...

აკადემიის სტუდენტები ყოველთვის გამოირჩევიან შრომისმოყვარეობითა და არჩეული პროფესიისადმი დიდი ინტერესით. როგორც ყველა სასწავლებელში, ჩვენც გვყავს გამორჩეული ზრდილობით, ცოდნის დონით, ლონისძიებებში აქტიური ჩართულობითა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევებით აღჭურვილი პროფესიული სტუდენტები: **ლ. ხალათიანი, თ. ებანიძე, დ. მდივნიშვილი, თ. დუშვილი, ნ. სარაიძე, ე. მოსიაშვილი, მ. კვიციანი, დ. ჩაველიშვილი, მ. ვირსალაძე, გ. მამფორია, რ. ჯარჯიშვილი, ნ. ზაქარაია, ტ. ტულუში.**

ასევე დაგისახელებთ წარმატებულ პროფესიაში დასაქმებულ სტუდენტებს. შპს „ირაკლი ფალავას სახელობის აკადემია დასტაქარის“ კურსდამთავრებულნი წარმატებით დასაქმდნენ სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულებებში. ასე მაგალითად, **მარეზ ჩანგაშვილი** მუშაობს თელავის სამშობიარო სახლში; მედა **ნანა ქალაძე** – რუსთავის კლინიკური საავადმყოფოს საოპერაციო განყოფილებაში; ექთანი **ნინო ფოლადაშვილი** – სამშობიარო სახლში „იმედი“; მედა **თამარ ხუთელიძე** – საბავშვო ბაღში „ალადინი“; მედა **ეკა რამაზაშვილი** – შპს „დასტაქარი 21 საუკუნეში“; მასაჟისტი **გიორგი ნიკოლაური** – სტომატოლოგიურ კლინიკაში „მამუკა“; კბილის ტექნიკოსი **ნინო ქიქოძე** – ოზურგეთის რაიონის, სოფელ ბახვის სამედიცინო ცენტრში; მასაჟისტი **ნინო მკალაიშვილი** – ომის ვეტერანთა ჰოსპიტალში; ექთნის თანაშემწე **თამარ ხუთელაძე** – ციცი ტატიშვილის სახელობის

რომან მოსკოვილი

ამასწინათ სამედიცინო კლინიკა „იუნონში“ ოჯახის ექიმს, ქალბატონ **სოფო ჩხეიძეს** ვესტუმრეთ. კმაყოფილი დავრჩით მისი ყურადღებით. კვალიფიციურ, პროფესიონალ ექიმს უამრავი ჰყავს მაღლიერი პაციენტი. ჩემი ვიზიტის პერიოდში ქალბატონ **სოფო ჩხეიძეს** მოუწია კვალიფიციური სატელეფონო რჩევა-კონსულტაციების „გაღებაც“, რომელთაც არასოდეს იშურებს მათთვის, ვისაც ყველაფერთან ერთად მისი, როგორც ექიმის სითბოც სჭირდება.

საუბრისას აღმოჩნდა: **სოფო ჩხეიძეს** დამთავრებული აქვს სამედიცინო ინსტიტუტი „დასტაქარი“. ექიმისადმი მაღლიერებამ მიგიყვანა მის აღმზრდელ სასწავლებელში „დასტაქარში“, რომელიც აკადემიკოს ირაკლი ფალავას სახელს ატარებს და ამავდროულად, არის მისი ხელმძღვანელიც.

და აი, ერთ დღეს ვესტუმრეთ შპს „ირაკლი ფალავას სახელობის აკადემიის“ (დირექტორი – აკადემიკოსი ირაკლი ფალავა) ხარისხის განვითარებისა და მართვის მენეჯერს ქალბატონ **ლალი ბიჩინაშვილს**. გათავაზობთ მასთან ინტერვიუს:

– ქალბატონო ლალი, იქნებ მოკლედ გავაცნოთ თქვენი სასწავლო დაწესებულების ისტორია.

– 1992 წლის აგვისტოში დაარსდა საქართველოს სამედიცინო ინსტიტუტი „დასტაქარი“, რომელიც წლების განმავლობაში ამზადებდა

სტუდენტთა ჩართულობა სასწავლო პროცესში, კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობა დასაქმების მარკეტინგის შესწავლით. სწავლების ხარისხის სრულყოფისათვის აკადემია იყენებს სასწავლო პროცესში ჩართული დანტერესებული მხარეების უკუკავშირის მექანიზმს, რაც გამოიხატება პროფესიული სტუდენტების, მასწავლებლების, კურსდამთავრებულების რეგულარულ გამოკითხვაში. ასევე ხორციელდება სემინარებზე, სანარმო პრაქტიკაზე, გამოცდებზე პერიოდული დასწრება, კურსდამთავრებულთა დასაქმების სტატისტიკის ანალიზი, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შეფასება და ჩატარებული კვლევების შედეგების შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება და განხორციელება, ასევე მუდმივი ზრუნვა მასწავლებლებისათვის ტრენინგების ჩატარებისათვის. სასწავლებელში მაღალი ხარისხის სწავლის გარანტი არის გამართული აუდიტორიები აღჭურვილობით, კომპიუტერული კლასი და ბიბლიოთეკა.

– რას გვეტყვი თქვენი სასწავლებლის ადმინისტრაციისა და პედაგოგიური კადრების შესახებ?

აკადემიაში მაღალი დონის სწავლებისა და მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადებაში თავისი წვლილი შეაქვს ადმინისტრაციას, რომელიც დაკომპლექტებულია გამოცდილი, საკუთარი საქმის მცოდნე, პროფესიონალებით. კერძოდ, კოლეჯის დირექტორი, აკადემიკოსი – **ირაკლი ფალავა**, ადმინისტრაციული დეპარტამენტის მენეჯერი – **ლარისა ფალავა**, ხარისხის განვითარებისა და მართვის მენეჯერი – **ლალი ბიჩინაშვილი**, სასწავლო პროცესის მართვის მენეჯერი – **ლალი მუშკუდანი**, ბიბლიოთეკის მენეჯერი – **ნარგიზა ნადირაძე**, საქმისმართვისა და ადამიანური რესურსების მართვის მენეჯერი – **სვეტლანა პოლოსოვა**, ფინანსური მენეჯერი – **მაია ლოლაძე**, პრაქტიკის კოორდინატორი და დასაქმების მენეჯერი – **მარინა ლელაშვილი**, ინფორმაციული ტექნოლოგიების სამსახურის თანამშრომლები – **ნათია ხუთუნაშვილი** და **გიორგი ბასილაძე**, პირველადი სამედიცინო დაცვისა და უსაფრთხოების სამსახურების თანამშრომლები.

აკადემიას ჰყავს გამოცდილი, მცოდნე, თანამედროვე მოთხოვნილებების შესაბამისი პროფესიონალი მასწავლებლები: მ. თავბერიძე, ქ. კიკნაძე, დ. ცხადაძე, მ. დევროსაშვილი, ნ. ხუთუნაშვილი, რ. მუჟაფანაძე, ნ. კობაიძე, მ. ცაგურია, დ. მალრაძე, მ. ნიკოლაური, ნ. შუბითიძე, ლ. ბიჩინაშვილი, ლ. კინწურაშვილი, ი. ტავალაშვილი, მ. გულდუდუა, მ. ლელაშვილი, ლ. ნადირაძე, ლ. აბაღოვსკაია, მ. სიხიჯიკაშვილი, მ. გრძელიშვილი.

– როგორია „დასტაქარის“ ურთიერთობები დამსაქმებელ ორგანიზაციებთან?

– სწავლების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით აკადემიის პროფესიული სტუდენტები სანარმო პრაქტიკას გადიან პარტნიორი ორგანიზაციების ბაზებზე, რისთვისაც აკა-

ფართო პროფილის ექიმებს. მის საქმიანობას წარმატებით უძღვებოდა ინსტიტუტის რექტორი, აკადემიკოსი **ირაკლი ფალავა** ადმინისტრაციასა და პროფესორ-მასწავლებლებთან ერთად.

სასწავლო საქმიანობის გაფართოების მიზნით 2009 წლის თებერვალში გაიხსნა საქართველოს სამედიცინო უნივერსიტეტი „დასტაქარი“, რომელიც უკვე ამზადებდა როგორც ექიმებს, ასევე ფარმაცევტებს. 2009 წლის აპრილიდან აკადემიკოს **ირაკლი ფალავას** ხელმძღვანელობით ფუნქციონირება დაიწყო, მრავალპროფილიანმა სახელობის სასწავლებელმა „დასტაქარი“ ფართო პროფილის მედიკოსთა და კბილის ტექნიკოსების მომზადების მიზნით.

თანამედროვე გამოწვევების, შრომის ბაზრის და განათლების ევროპული დონის მოთხოვნილებების და კონკურენტუნარიანი პროფესიული კადრების მომზადების მიზნით, სახელობის სასწავლებლის ბაზაზე აღმოცენდა პროფესიული კოლეჯი „დასტაქარი“ უკვე ახალი სპეციალობებით, ახალი სტანდარტების შესაბამისი პროგრამებითა და ახალი მიზნებით, ასევე, წარმატებული დირექტორის აკადემიკოს ირაკლი ფალავასა და მაღალკვალიფიციური ადმინისტრაციის ხელმძღვანელობით. ამ სასწავლებელმა 2014 წლის აგვისტოში დიდი წარმატებით გაიარა ავტორიზაცია და დღეს ფუნქციონირებს, როგორც შპს ირაკლი ფალავას სახელობის აკადემია „დასტაქარი“ – საზოგადოებრივი კოლეჯი.

– რა სპეციალობის კადრები მზადდება „დასტაქარში“?

– დღეს აკადემია ამზადებს კბილის ტექნიკოსის III, ექთნის თანაშემწის – III, ფარმაცევტის თანაშემწის – V და ფარმაცევტული წარმოების სპეციალისტის III საფეხურების პროფესიულ კადრებს.

– რა საქმიანობას ეწევა სასწავლებელი ცოდნის ხარისხის ამაღლების მიზნით?

– ამ მიზნით შემუშავებულია ხარისხის შეფასების მექანიზმები, რომელთა მიზანია სწავლების ხარისხის გაუმჯობესება, სრულყოფა, მონიტორინგი, სასწავლო და მატერიალური რესურსის ეფექტური გამოყენება და მისი განვითარება. სისტემატურად მონმდება: სასწავლო პერსონალი, სასწავლო გარემო, პროფესიულ

მომავალ „ვისიტილიამდი“

აპანინი ღირსი მამა გიორგი მთაწმინდელის სახელობის გორის გიმნაზიაში საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა კეთილმსახურ მეფე თამარის სახელობის სკოლა-პანსიონის მოსწავლეები მეორედ მიიწვიეს სამობაო ფესტივალ „გენთილი-აზე“, რომელიც თავისი არსებობის 9 წელს ითვლის და ატენისა და გორის ეპარქიის მხარდაჭერით უკვე ტრადიციულად, ერთობ წარმატებულად იმართება. ფესტივალისავე ფარგლებში ეწყობა მოსწავლეთა შემოქმედებითი კონფერენცია და, ასევე, მოზარდთა ნამუშევრების გამოფენა. ფესტივალის მიზანია მოზარდების მიერ ქრისტეს-შობის დღესასწაულის უკეთ აღქმა-გააზრება და საქართველოს სხვადასხვა კუთხის მოსწავლეთა დამეგობრება.

და აი, წმიდა კეთილმსახურ მეფე თამარის სახელობის სკოლა-პანსიონის მოსწავლეთა და პედაგოგთა დელეგაცია დილაადრიან ხალისიანი განწყობით გაემართა ქალაქ გორისაკენ. ფესტივალში თბილისისა და გორის 20-მდე სკოლის მოზარდები მონაწილეობდნენ. მათ გულთბილად შეხვდნენ მასპინძლები. წმიდა გიორგი მთაწმინდელის სახელობის ტაძარში მოგვესალმნენ და დაგვლოცეს ატენისა და

გორის მიტროპოლიტმა **ანდრეამ (გვაზავამ)** და გიმნაზიის დირექტორმა, **მამა ბორისმა (ნიჩიპეროვიჩმა)**.

კონფერენცია მიმდევნა გალობის რაინდების – ან უკვე წმიდანების, ძმები კარბელაშვილების ღვაწლსა და დამსახურებას ერის წინაშე. თემაზე – „ნიჭი გალობისა“ საინტერესო მოხსენება წარმოადგინა წმიდა კეთილმსახურ მეფე თამარის სახელობის სკოლა-პანსიონის XII კლასის მოსწავლემ **გიორგი ლაგურაშვილმა**.

კონფერენციის პარალელურად გაიმართა მოსწავლეთა კონკურსი, რომელიც რელიგიურ-კულტურული მნიშვნელობის ძეგლებს შეეხებოდა. მასში მონაწილეობა მიიღო ჩვენი სკოლის მოსწავლემ **იაკო ნიკოლაძემ** (პედაგოგი – **გაიოზ ზანგალაძე**). კონკურსის მონაწილეებმა დიდი მონდომებით დახატეს ბეთანიის მონასტერი.

მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენაზე დამთავლიერებელთა დიდი ინტერესი გამოიწვია ჩვენი სკოლა-პანსიონის პროფესიული მმართველების მოსწავლეთა თვითშემოქმედებამ (პროფესიული განათლების მენეჯერი – **კახაბერ ვარდუჯაძე**). კერძოდ, მსახველთა აღფრთოვანება წილად ხვდა მათ მიერ შესრულებულ თეის (პედაგოგი – **ანა მაისურაძე**), ხის მხატვრული დამუშავების (პედაგოგი – **გია ალუღიშვილი**), ტიხრული მინანქრის (პედაგოგი – **იოსებ ზანგალაძე**), ტანსაცმლის მოდელირების (პედაგოგი – **რუსუდან არჯვანიძე**) ნიმუშებს.

მზურვალე აპლოდისმენტებით შეხვდა დამსწრე საზოგადოება, ასევე, ჩვენი სკოლა-პანსიონის ხელოვნების (ხელმძღვანელი – **თამილა ფოლადიშვილი**) მმართველების მოსწავლეთა თვითშემოქმედების ნიმუშებს.

კონფერენციებმა **გიორგი ლაგურაშვილმა** და **ლუკა ლომსაძემ** ფესტივალის მონაწილეებს მიულოცეს ქრისტესობის ბრწყინვალე დღესასწაული და დამსწრეებს საინტერესოდ მოუთხრეს ჩვენი სკოლის ისტორია.

დარბაზი სულგანაბული უსმენდა ვა-

ჟთა ფოლკლორულ ანსამბლ „არსიანის“ (ხელმძღვანელი – **დავით შანიძე**), ასევე, ქართულ-ხალხურ საკრავთა ჯგუფის (ხელმძღვანელი – **მალხაზ ქოიავა**) მიერ გაუღებულ ტპილი ქართულ მელოდიებს. მსმენელი მოიხიბლა ჩვენი მოსწავლეების მიერ „კარბელაანთ კილოზე“ შესრულებული გალობით (გალობის პედაგოგი – **მაია ნამორაძე**). დიდი ოვაცია დაიმსახურა ცეკვა „დაისმმა“ (ქორეოგრაფი – **ჯონი დუგლაძე**),

რომელიც მოსწავლეებმა **ანი ხარაზიშვილმა** და **გიორგი სამხარაძემ** შეასრულეს.

ხალისიანად მიიწვია ფესტივალის პირველი დღე, რომლის შემდეგ მისი მონაწილეები მასპინძელთა ოჯახებში მიიწვიეს. ამით კი კიდევ უფრო ახლო გაიცნეს და დაუმეგობრდნენ ერთმანეთს

თბილისელი და გორელი ყმანელები.

მეორე დღეს ფესტივალის მონაწილეებმა და სკოლა-პანსიონის პედაგოგებმა მოილოცეს გორის მარიამ დევისმშობლის სახელობის მიძინების ტაძარი.

დახურვის ცერემონიაზე მასპინძლებს ფესტივალზე მოწვევისა და მისი შესანიშნავი ორგანიზებისათვის მადლობა გადაუხადა ჩვენი სკოლა-პანსიონის დირექტორმა, დეკანოზმა **მირიან სამხარაძემ**.

მოზარდების ამ დიდ ზეიმზე ქრისტესობის

ქომოთ ვართ ქლიჩი

სიხარულს იზიარებდნენ: წმინდა კეთილმსახურ მეფე თამარის სახელობის სკოლა-პანსიონის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი **ნანა (ციციწო) ანთაძე**, ზოგადი განათლების მენეჯერი **მაყვალა (მარიამ) ანთაძე**, კლასგარეშე მუშაობის კოორდინატორი **რუსუდან რევაზიშვილი**, დირექტორის თანაშემწე **იოსებ ავაქიძე**.

ვსარგებლობთ შემთხვევით და ჩვენი მასწავლებლების გახუთის ფურცლებიდან კიდევ ერთხელ ვუხვდით მადლობას ატენისა და გორის მიტროპოლიტს, **მეუფე ანდრეას (გვაზავას)**,

მასპინძლებს – გიორგი მთაწმინდელის სახელობის გორის გიმნაზიის დირექტორს, **მამა ბორის (ნიჩიპეროვიჩს)** და მთელ მის პედაგოგიურ კოლექტივს, ყველა მოსწავლის ოჯახს, რომლებმაც დიდი სიყვარულით უმასპინძლეს ჩვენს მოზარდებს.

ისე არაფერი ალაზნავს ქრისტესობის დღესასწაულს, როგორც ეს ლოცვა: **„დიდება მალალთა შინა ღმერთსა, ქვეყანასა ზედა მგვილობა და კაცთა შორის სათნობა“**... მომავალ „მეწიქლიამში“ ამინ!

დარინა (თამარ) ღაპითაძე,

წმიდა კეთილმსახური მეფე თამარის სახელობის სკოლა-პანსიონის პრესსამსახურის წარმომადგენელი. ზურაბ ხარაზიშვილის ფოტო

თბილისის 77-ე საჯარო სკოლაში

კათედრა – კეთილი კოორდინატორი

ყველა საგნობრივი კათედრის მიზნები სკოლაში განსაზღვრულია განათლების ეროვნული სასწავლო გეგმით. ამჯერად დანახვითი სწავლების კათედრის საქმიანობას მოკლედ შევეხებით. სკოლის დირექტორი **ნანა ხიდუშელი** და მისი მოადგილეები დიდ ყურადღებას აქცევენ ამ საფეხურზე მუშაობის ეფექტიანად წარმართვას, ხელს გვიწყობენ აქ სასწავლო-აღმზრდებლობითი პროცესის მაღალი შედეგების მიღწევაში.

გარდა სწავლების მეთოდის სრულყოფისა, სიხალისების დანერგვისა, პედაგოგთა დაოსტატებისა, კათედრა აქტიურად მონაწილეობს ოლიმპიადებში („ვევერესტი“, „კინგისი“, „ინტელექტი“, „ელესი“), ესწრება გიორგი ლეონიძის თეატრის წარმოდგენებს. მოკლედ გავაცნობთ ჩატარებულ ღონისძიებებს:

ფატი როსტომაშვილმა (I¹ კლასი) მათემატიკაში ჩაატარა გაცვლითი გაკვეთილი **თინათინ აბრამიშვილის** (I⁶ კლასი) თემაზე – „გეომეტრიული ფიგურები“, ხოლო შემდეგ ღონისძიება –

„ოქროსფერი შემოდგომა“.

ქეთევან ნახუცრიშვილმა (I² კლასი) ჩაატარა გაკვეთილი სვეტიცხოვლობასთან დაკავშირებით – „მუქი წარსულისა“, პოეტური მოზაიკა; მხატვრული კითხვის კონკურსი „ლექსით გადმოცემული პოეტის განწყობილება“ და ლიტერატურული დილა „დედაენა – მზე და ღებენა“.

მარინე ციბაძემ (II¹ კლასი) მოაწყო ექსკურსია „მეტეხის უბანში“ და „საკრავების მუზეუმში“.

ქეთევან ესიტაშვილმა (I⁴ კლასი) მოაწყო ექსკურსია „ზოპარკში“, ზაფხუთა ქალაქ მზიურში თემაზე – „შემოდგომის ფერები“.

ია სიღამონიძეს (I⁵ კლასი) ჰქონდა ექსკურსია ბოტანიკურ ბაღში, ნამუშევრების გამოფენა „შემოდგომის ფერები“.

თინათინ აბრამიშვილმა (I⁶ კლასი) გაცვლითი გაკვეთილი მათემატიკაში I¹ კლასში, თემაზე – „გეომეტრიული ფიგურები“.

თინათინ ზაუტაშვილმა (II¹ კლასი) ჩაატარა ინტეგრირებული (ბუნება, ხელოვნება, ქართუ-

ლი), ღია გაკვეთილი თემაზე – „პატიოსანი ტყისმჭრელი“. კოლექტიური დასწრება გიორგი ლეონიძის სახელობის თეატრში, სპექტაკლზე „წითელქუდა“.

ლამიზრა ცარელაშვილმა (II² კლასი) – კოლექტიური სვლა ზოპარკში. დაესწრნენ სპექტაკლს.

მარი შიუკაშვილმა (II³ კლასი) – გაცვლითი გაკვეთილი ქართულ ენაში II⁵ კლასთან თემაზე: „რა არის კარგი და რა არის ცუდი“.

ლალი ლაფიერაშვილმა (II⁴ კლასი) მოსწავლეები წაიყვანა ცირკში. მოაწყო ლიტერატურული დილა თემაზე – „ოქროსფერი შემოდგომა“.

ირინე რობაქიძემ (II⁵ კლასი) მოაწყო გამოფენა „შემოდგომის ფერები“. ექსკურსია – „ზოპარკში“.

ივეტა ბაქრაძემ (II⁶ კლასი) – გაცვლითი გაკვეთილი II⁶ კლასთან – მათემატიკაში.

ხათუნა ოდელაძემ (III¹ კლასი) – ნახატების გამოფენა – „ზაფხულის ერთი დღე“. გაცვლითი გაკვეთილი მათემატიკაში III⁶ კლასთან (ღელა ტურაშვილი), თემაზე – „სივრცითი ფიგურები“.

ნატო კერესელიძემ (III² კლასი) – ინტეგრირებული გაკვეთილი (ქართული ისტორია) „მინდა მეტი ვიცოდე“ (დ. აღმაშენებლის მეფობის ხანა) ისტორია – მასწ. **ი. მარტიაშვილი**, ქართული – **ნ. კერესელიძე**.

დალი ილერიძემ (III³ კლასი) ჩაატარა გაცვლითი გაკვეთილი, ქართულში III² კლასთან (ნ. კერესელიძე), თემაზე: „ჯერ – მტერი, მერე – მოკეთე“, ნორჩი მხატვრის **კესო ჭელიძის** ნამუ-

შევრების გამოფენა.

ნანა ლეკვიშვილმა (III⁴ კლასი) – მოაწყო ნამუშევრების პრეზენტაცია „ზაფხულის შთაბეჭდილებები“.

ლელა ტურაშვილი-შავლიაშვილი (III⁶ კლასი) – ლიტერატურული დილა – „ოქროსფერი შემოდგომა“.

ქეთევან ნარსია (IV¹ კლასი) წარმოადგინა პროექტი – „ზაფხულის არდადეგები“. „ი. ჭავჭავაძე“, „აკაკის საქართველო“, „მასწავლებლო, მასწავლებლობას გმირობად გითვლის ერი“, „არ ბერდება ჩემი თბილისი“.

მიიღეს მონაწილეობა მათემატიკის ოლიმპიადებში: **გიგი ვეფხვაძემ**, **ბაქარ ჯვალაძემ**, **ანამარია ქავთარაძემ**, **ალექსანდრე ბერიძემ**, ქართულის ოლიმპიადებში: **გიგი ვეფხვაძემ**, **მაია ბარბაქაძემ**, **ბექა ხითარიშვილმა**. ინგლისურის ოლიმპიადებში – **არჩილ ჯაფარიძემ**.

ნათია ალადაშვილმა (IV³ კლასი) განახორციელა პროექტი, „საქართველო და მისი კუთხეები“. მოაწყო გამოფენა – „ოქროსფერი შემოდგომა“.

შორენა ხვედელიძემ (IV⁵ კლასი) წარმოადგინა პროექტი – გაკვეთილი – „სვეტიცხოვლობა“.

ნინო ლუბიანურმა (IV⁶ კლასი) მოაწყო ექსკურსია – „ხელოვნების“ მუზეუმი და ჩაატარა გაკვეთილი, „ლეგენდა თბილისზე“.

ასე მრავალფეროვანი და ნაყოფიერი დაწყებითების კათედრის მუშაობა.

ლალი ლაფიერაშვილი,
კათედრის ხელმძღვანელი

„მისი ფოტოლის პრიალაბს...“

მარინა თურქაძე – გავა დრო და ეს გვარი და სახელი უთუოდ დაიკავეს თავის კუთვნილ ადგილს საქართველოს სკოლამდელი აღზრდის სფეროს ცნობილ ამგვარ პედაგოგთა შორის.

ორი ათეული წელი მართო თბილისის 63-ე საბავშვო ბაგა-ბაღში მოღვაწე აღმზრდელ-პედაგოგს, უსაზღვრო, უღვევი, ორიგინალური, შემოქმედებითი ფანტაზიის, ენერჯისა და შე-მართების ქალბატონს, თავად სამი შვილის – ნინო, გავი და ირაკლი თურქაძეების დედას, ან უკვე ხუთი შვილიშვილის – ანა და ცოტ-ნე სოფრავების, კესარია, ალექსანდრე და საბა თურქაძეების ბებიას, მუდამ გამგებნი, სანიმუ-შო თანამდგომის, რამაზ თურქაძის მეუღლეს, კარგა ხანია, იცნობს ჩვენი გაზეთის მკითხ-ველი, რომელსაც დროდადრო მოვუთხრობდით მის თავდაუზოგავ, ლამაზ საქმიანობაზე.

მის კალთაში დაფრთხილებულ და ან უკვე სკოლისაკენ გაფრენილ უამრავ გოგო-ბიჭს აყო-ლებს თავის მადლს მათ აღზრდაზე გადაგებული

სახელოვანი პედაგოგი.

ჯერ კიდევ 1984 წლიდან მოყოლებული, თბილისის სახელმწიფო უცხო ენათა ინსტიტუ-ტის ინგლისური ფაკულტეტის კურსდამთავრე-ბულს, დედაქალაქის საშენ მასალათა კომბინა-ტის 41-ე საბავშვო ბაგა-ბაღის, მერე კი მე-ნ ქართული გიმნაზიის მასწავლებელს, არასოდეს მოკლებია აღსაზრდელებისა და მათი მშობლებ-ის, მისი აღზრდილი გოგო-ბიჭების სიტბო და სიყვარული, მადლიერების გრძობა. სულით, მონოდებით პედაგოგი მუდამ ზრუნავდა თავ-ის აღსაზრდელებზე, მუდამ იყო ცეროდენ-ების თანატოლი, მათთან ერთად მსახიობობდა ბაგა-ბაღის „სცენაზე“ მის მიერ შექმნილი ზღაპრების მიხედვით დადგმულ სპექტაკლებში, მონაწილეობდა სხვადასხვა საზეიმო ღონისძიე-ბაში, რომელთაც უსაზღვრო ოჯახივით ხვდე-ბოდნენ მნახველები.

საოცარი სანახავი იყო, როცა დათუნასა თუ თოვლის პაპას ქურქში გახვეული ნაძვის ხის გარშემო გოგო-ბიჭებთან ერთად ეცეკვადა, მათთან ერთად „გუნდაობდა“, „თოვლში გორაო-ბდა“. თვითონ მრავალმხრივ განათლებული მას-წავლებელი თავის აღსაზრდელებს ცეკვა-სიმღე-რასთან, მხატვრულ მეტყველებასთან, ძარღვიან დედა-ქართულთან ერთად, ინგლისურსაც ას-წავლიდა. ცეროდენებისათვის მისი ხელით შეკ-ერილი საზეიმო კოსტიუმები ლამაზ სანახაო-ბებს აშვენებდა. მუდამ ორიგინალურობით, დახვეწილი, ნატიფი გემოვნებით გამოირჩეოდა მისი ხელით საზეიმოდ მორთულ-მოკაზმული გარემო...

ჩვენი გაზეთის 2004 წლის 17 მარტის ნომრის ფურცლებზე მარინა თურქაძისადმი მიძღვნილ ნარკვევში „როცა სიცოცხლის ლამაზ ლექსე-ბად და სიმღერებად ქცევა შეიძლება“, იმასაც

აღვნიშნავდით, რომ ეს მშვენიერი, მართლაც, საოცრებებით გამორჩეული მშვენიერი ქალ-ბატონი, ყველაფერთან ერთად კიდევ ერთი განუსაზღვრელი, აუნონავი, შესაშური, შუფასე-ბელი სიმდიდრის პატრონი გახლდათ. იყო დიდი ქართველი მამულიშვილების ღირსეული შთამო-მავალი:

მარინა თურქაძის დიდი პაპა (დედის მხრიდან) გახლდათ ნიკოლოზ ავალიშვილი – ცნობილი თეატრალური მოღვაწე, მწერალი, ჟურნალისტი, პენრიკ სენკევიჩის „ვიდრე ჰევალი“ – ის, სერ-ვანტისის „დონ კიხოტისა“ და სხვ. ნაწარმოებე-ბის ქართულ ენაზე მთარგმნელი. ნიკოლოზის უფროსი ვაჟიშვილი – არჩილ ავალიშვილი – მარინას პაპის ძმა, დიდი ილია ჭავჭავაძის ნათ-ლული იყო, ერთობ, განათლებული პიროვნება, შესანიშნავად იცოდა ფრანგული...

დიდი მხატვარი ლადო გუდიაშვილი მარინას დედის – ეთერ ავალიშვილის ბიძა გახლდათ, მხატვარი-მოქანდაკე ბიძინა ავალიშვილი კი – დედის ბიძაშვილი. მარინას დეიდაშვილი, ვასილ აბაშიძე – ტასო აბაშიძის შვილიშვილი, ცნობილი ბალეტონი.

დედის მამიდა – მარინას პაპიდა, ელენე (ელო) ავალიშვილი, პოლიგლოტმა შვიდი ენა იცოდა და ოთხმოცი წლის ასაკშიც არც ერთი არ დავიწყებოდა.

მარინას პაპას, ირაკლი ავალიშვილის, ცნობილ ქორეგს, ქვეყანა იცნობდა.

პაპიდაშვილი – ნანა გუგუნივა ცნობილი გეოგრაფი იყო, ამასთანავე, შესანიშნავად ქსოვ-და. მარინა თურქაძეს გენებში ეს ნიჭიც გამოჰყ-ვა. მას ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე წლების განმავლობაში მიჰყავდა ქსოვისა და ხელგარჯი-ლობის საგაზეთო გაკვეთილები, რომელთაც მის მიერ შექმნილ შესანიშნავ ილუსტრაციებს ურ-

თავდა.

ნანა გუგუნივას და – ლია გუგუნივა კი ცნო-ბილი შექსპიროლოგი, მთარგმნელი და თეატრმ-ცოდნეა.

ნანა ავალიშვილი – ცნობილი პიანისტი მა-რინა თურქაძის დეიდაა.

საკმაოდ ვრცელია მარინა თურქაძის ოჯახ-ური გარემოცვის, ახლო სანათესაოს ცნობილი ადამიანების წრე... ცხადია, მათ ზნეკეთილი გავ-ლენა იქონიეს მთელ მის ცხოვრებასა და მოლ-ვანეობაზე.

მარინა თურქაძეს ჩინებულად „მოუდის ქართული“, გრძობს თითოეულ სიტყვას, ერ-თობ, გამინაურებული ჰყავს მუზა, მრავალი ლამაზი მოთხრობის, ჩანახატის, პოეტური სტრიქონების ავტორია...

წერილი „სახლი მღვთის ქუჩაზე“ და ლექსი „არ დარჩა ქვეყნის ვალი“ მისი სახელოვანი წინაპრის, ნიკოლოზ ავალიშვილის ნიგნის „თავ-გადასავალი და განცდილი“ განახლებულმა გამოცემამ დაბადა...

მარინა თურქაძეს მოსაგონარი უღვევი აქვს, სათქმელი კი – ბევრი.

ვფიქრობთ, ქართველ მამულიშვილთა ცხ-ოვრებისა და მოღვაწეობისადმი ინტერესი მუდამ ექნება ჩვენს მომავალ თაობას. ამიტომ გვჯერა: მარინა თურქაძის მოქალაქეობრივი პოზიციისა და შემართების ადამიანი უთუოდ გააცნობს მო-მავალ თაობებს საკუთარი თვალთ ნანახსა და განცდილს და მათ მისთვის ჩვეული გემოვნებით ნიგნის სახით შეკრავს ორიგინალურ თაიგულად და მათ მომავალი თაობას სამახსოვროდ გად-ასცემს.

ნათელა ძივარია

მარინა თურქაძე

დრო გადის, მიექანება. დასანანია, რომ დროსთან ერთად საყვარელ ადამიანებს კარ-გავ, მათი ხმა თანდათან გავიწყდება და თუ სურათმა სახე არ შემოგინახა, მესხიერებაში თანდათანობით ისიც ქრება.

მონატრებას, სიყვარულს როგორ უშ-ველი?!

ძლიერ, ტკივილამდე მიყვარს და მენა-ტრება სახლი მღვთის ქუჩაზე, სადაც ჩემი პაპიდები ცხოვრობდნენ. დედასთან ერთად, მე და ჩემი ძმა, მალხაზი, მუდამ სიხარულით ავუყვებოდით მათი სახლისკენ ამავალ გზას.

ძალიან უყვარდა დედას მღვთის. ეს სით-ბო და პატივისცემა მეც შევინერბოდა პატარა გულში. მღვთის ქუჩის მხარეს ფანჯარა თუ ღია იყო, თავს შევყოფდი, მხიარულად და-ვიყვირებდი: „პა-პი-დე-ბო! და სადარბაზოში პირველი შევრბოდი.“

ჰორიზონტალური გრძელსახელურიანი კარები ყოველთვის ღია იყო. მარცხნივ მე-დიდური კიბეებით თითქოს გეპატიებოდნენ, ამობრძანდით.

აბა, მეტიჩარას, სად მეცალა: ჩავირბენდი ორ-სამ საფეხურს, ჭადრაკისებურ შავ-თეთრ ფილებს ასკინკლით გადავახტებოდი, იქვე, მარჯვნივ კარებზე ოქროსფერ „ჯადოსნურ“ სახეგულურს ჩამოვხვევდი და ოთახში შევირ-ბენდი. მარჯვნივ სკივრი იდგა – ბოქლომ-დადებული, ვინრო ხალიჩა გადაფარებული. ნამოვსკუპდებოდი ზედ და ვითომ ძალიან დაღლილი ვყოფილიყავი, მიმიმედ ვიტყოდი – „გამარჯობა!“

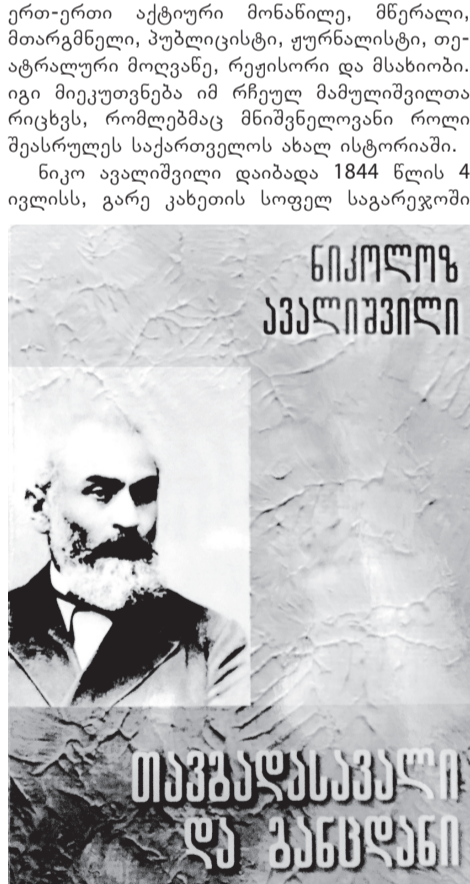
ნინო (ნუციკო) პაპიდა, თუ სხვა საქმით არ იყო დაკავებული, თითქმის ყოველთვის ბუფე-ტის წინ, მაგიდასთან იჯდა და ქალაღლს (ბან-ქოს) შლიდა.

– ჩემი გოგო, – მეტყოდა დინჯად და გამიღიმებდა.

რუსუდანი მეორე ოთახიდან გამოვიდოდა, შემხედავდა, დედას მიესალმებოდა და უკან შებრუნდებოდა. მე უდარდელად ნამოსკუპე-ბული ვიყავი სკივრზე, ფეხებით იატაკს ვერ ვწვებოდი, სკივრს ფერდებზე ვუკაკუნებდი, თან მარჯვნივ, კედელთან ნიგნების კარადას მივჩერებოდი. მომწონდა თაროებზე ლამაზად ჩალაგებული ნიგნების ყდები, სქელი, ოქროს-ფერვარაყიანი. კითხვა არ ვიცოდი და ნიგნი ყდით მიტაცებდა. როცა ნამოვიზარდე, ამ ნიგნებმა სხვა სამყარო დამანახა. აქ მრავ-ლად იყო ჩემი დიდი პაპის, ნიკო ავალიშვილის თარგმნილი ნიგნები.

ნიკო ავალიშვილი (1844-1929 წ.) მეტად მრავალმხრივი გამოჩენილი საზოგადო მოღ-ვაწე იყო, თერგდალეულთა ნამოწყებული ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის

სახლი მღვთის ქუჩაზე

აზნაურ (წარმომავლობით თავად) იაკობ ავალი-შვილის ოჯახში. მამა მღვდელი იყო, მწიგნო-ბარი და კალიგრაფი. ბრწყინვალედ გადაწერა „ვეფხისტყაოსანი“, „დიდმოურავიანი“, „ყარა-მანიანი“ და სხვა. 1849 წელს იგი მალარიით გარდაიცვალა.

ნიკო 8 წლის ასაკში მიიბარეს თბილისის სასულიერო სასწავლებელში, პირდაპირ II კლასში მიიღეს, ვინაიდან რუსულ ენას კარ-გად ფლობდა. მან წარმატებით დაძლია სას-წავლო პროგრამა და სასწავლებელი ვადაზე ადრე დაამთავრა. მერე, ასევე, წარმატებით დაასრულა თბილისის სასულიერო სემინა-რია, 1862 წელს კი სწავლის გასაგრძელე-ბლად მოსკოვს გაემგზავრა და უნივერსიტე-ტის საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტზე ოთხი წლის განმავლობაში იღრმავებდა ცოდნას.

მოსკოვში რვა თვის განმავლობაში ერთი

ფრანგის ოჯახში ცხოვრობდა, სადაც საფუძ-ვლიანად შეისწავლა ფრანგული წერა-კითხვა. ის დიდ დროს უთმობდა ევროპული ლიტერა-ტურის კითხვას და მათ ქართულ ენაზე თარგ-მნას.

ჩემი დიდი პაპა რუსეთში ყოფნისას დაუმე-გობრდა თერგდალეულებს, განსაკუთრებული თბილი ურთუიერთობა ჰქონდა აკაკი წერ-ეთელთან. ნიკომ გადაწყვიტა მოსკოვში დაე-ფუძნებინა სტამბა, სადაც ქართული ნიგნები დაიბეჭდებოდა, ამასთან ერთად, სტამბაში დასაქმდებოდნენ ქართველი სტუდენტები, რომლებიც ამით საარსებო სახსარსაც მოი-პოვებდნენ. ამ მამულიშვილურ ნამოწყებას აკაკიმ სიხარულით დაუჭირა მხარი, თუმცა, მისი განხორციელება ვერ მოხერხდა.

1866 წელს ნიკო იძულებული გახდა თბი-ლისში დაბრუნებულიყო, სადაც მაშინვე აქ-ტიურად ჩაება საზოგადოებრივ-კულტურულ და საგანმანათლებლო საქმიანობაში რედაქ-ტორობდა ჟურნალ „მნათობს“ (1869-1872 წწ), თანამშრომლობდა ჟურნალ „დროებაში“. მისი თხზულებები იბეჭდებოდა „მნათობში“, „ციკარასა“ და „ვიგიაში“. ამასთანავე, მეს-ვეურობდა განახლებულ ქართულ თეატრს, რომლის აღორძინებაშიც უდიდესი წვლილი შეიტანა. იყო ერთ-ერთი დამფუძნებელი ქართული დრამატურული საზოგადოებისა, რომელსაც ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ლიდერი, ილია ჭავჭავაძე თავ-მჯდომარეობდა. დიდ ილიას იმდენად ახლო ურთიერთობა ჰქონდა ნიკო ავალიშვილთან, რომ მას უფროსი შვილი, არჩილი მოუწათლა.

ნიკო ავალიშვილი მუდამ მნიშვნელოვან დროს უთმობდა მშობლიური კუთხის, გარე კახეთის აღორძინებას. მან დიდი წვლილი შეიტანა თბილისიდან სიღნაღისკენ მიმავალი გზის შეკეთებაში. 1877 წელს საგარეოში გაიხსნა კოოპერატივი „ივრის დამზოგველი ამხანაგობა“, რომლის კომიტეტსაც თავადვე თავმჯდომარეობდა. გამოიგონა ხორბლის სალენი მანქანა-კევი და ახალი ნიმუშის კალო, რასაც იმდროინდელ ქართულ პრესაში ფართო გამოხმაურება მოჰყვა.

ნიკომ სამხედრო სამსახური 1872 წელს დაიწყო. ოთხი ათეული წლის განმავლობაში იყო კავკასიის საოლქო საინტენდანტო სამ-მართველოს ჩინოვნიკი რუსეთის იმპერიის სხვადასხვა მხარეში, ასევე, სზოგერთ საზლ-ვარგარეთის ქვეყანაში. როგორც ამ სფეროს ერთ-ერთი ავტორიტეტული ხელმძღვანელი, დაჯილდოვებული იყო წმინდა ელადიმირის

IV, წმინდა სტანისლავის II და III, წმინდა ანას III (ხმლებითურთ) ორდენებითა და მრავალი მედლით.

1912 წელს ნიკო ავალიშვილი ახალდაარსე-ბულ საქართველოს საისტორიო და საეთ-ნოგრაფიო საზოგადოებას იწვიოთა ნიგნები და პერიოდული გამოცემები შესწირა, ასევე, გადასცა ძვირფასი ნივთები, მათ შორის, 130 ცალი ოქროს, ვერცხლისა და სპილენძის მონ-ეტა, რომლებიც სპარსეთიდან და ჩინეთიდან ჰქონდა ჩამოტანილი.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს მისი მეტად ნაყოფიერი მთარგნელობითი საქმი-ანობა. სწორედ მან გააცნო ქართველ მკითხ-ველს საავადრა მიგდენ სერვანტესის „დონ კიხოტი“, პიერ ბომარშეს „ფიგაროს ქორწინე-ბა“ გენუაში“, ვილჰელმ ტელის „ყარაღბა“ და „მგზავრი“, პენრიკ სენკევიჩის „ვიდრე ჰევალი“. მანვე თარგმნა ალექსანდრე სუმბათაშვილი-იუჟინის დრამა „ლალატი“ და მსოფლიო ლიტ-ერატურის სხვა შედეგები.

ნიკო ავალიშვილი ორჯერ დაქორწინდა. პირველ მეუღლესთან – შევიძინა ექვსი შვილი: არჩილი, თამარი, ირაკლი, ქეთევანი, ნინო (ნუცა) და რუსუდანი, ხოლო მეორე მეუღლეს-თან – ორი: გიორგი და ელენე.

ლვანლოშილი ქართველი მოღვაწე 1929 წლის 17 სექტემბერს 85 წლის ასაკში გარდა-იცვალა. დაკრძალულია ვერის სასაფლაოზე.

ოსებს გრიშაშვილი პრესაში მის გარ-დაცვალებასთან დაკავშირებით გამო-ქვეყნებულ ნეკროლოგში წერდა: „ძვილი საზოგადო მოღვაწე, ნიკო იაკობის ძე ავალი-შვილი... 65 წელიწადი განუწყვეტილად მოლ-ვანეობდა საზოგადო ასპარეზზე. მიუხედავად ღრმა მოხუცებულობისა, სიკვდილამდე კალა-მი არ გაუვდია ხელიდან და ახალგაზრდული ენთუზიაზმით კვლავ წერდა... 14 წლის განმა-ვლობაში (1867-1880 წწ.) ხელმძღვანელობდა ქართულ თეატრს და გიორგი ერისთავისა და გიორგი კერესელიძის შემდეგ ითვლება თე-ატრის ერთ-ერთ დამაარსებლად და პირველ რეჟისორად“.

მე ნიკო ავალიშვილის ნეპოტი ვარ. მისი შვილის, ირაკლის, შვილიშვილი და ბედნიერი ვარ, რომ მისი საამაყო გენეოლოგიის ხეზე ჩემი პატარა ფოთოლიც შრიალებს. მადლო-ბა მღვთის ქუჩაზე მდებარე სახლს. სწორედ მან გამიღვიძა ეს მოგონებანი და უჩვეულოდ გამათბო წინაპართა სიტბოთი.

გაბრიელა იხ. მე-8 გვ.

მედიკალიზაცია

სიზმარში ისევ მღვთის ქუჩაზე ვარ, სკივრზე წამოსკუპებული, ოღონდ უკვე 62 წლის თეორეტიკანი ქალი. ჩემს წინ მაგიდას გარშემო პაპიდები უხსნიან. მაგიდას ზემოდან შუქი ანათებს. ისინი დინჯად, აუღელვებლად თამაშობენ ლოტოს. მკაფიოდ მესმის ტომარაში კოჭების გაჩხაკუნების ხმა, მერე - პაპიდების წამოძახილი - 10, 15 და ა.შ.
ო, როგორ მინდა, რიცხვზე დასაძებად ლობიოს მარცვლი მივანოლო ისე როგორც ბავშვობისას ვაკეთებდი, მაგრამ შუქი ქრება და ისინიც ქრებიან.
ვდგები საშინლად სევდამორეული, ფეხისათრევით გამოვდივარ და ვხურავ კარს.
მღვთის ქუჩის სახლში ისევ ზეობს სითბო და სტუმართმოყვარეობა...
ჩამოსწიე ურდული და ასწლიანი სახლის მასპინძლები - პაპიდების მონაგარნი, - ასე შეგეგებებიან:
„გამარჯობა! კეთილი იყოს შენი მობრძანება!“

P.S. გასული წლის მინურულს გაიმართა ნიკოლოზ ავალიშვილის წიგნის „თავდადასავალი და განცდანი“ (გამომცემლობა „ნეკერი“) პრეზენტაცია თეატრის, მუსიკის, კინოსა და ქორეოგრაფიის სახელმწიფო მუზეუმში, რომლის ხელმძღვანელობას მადლობას ვუხდით ჩვენი საგაზეთო პუბლიკაციისათვის საჭირო მასალების მოწოდებისათვის. ამასთანავე, ვიმედოვნებთ, რომ ეს მეტად საინტერესო წიგნი მალე გახდება ხელმისაწვდომი ფართო ქართული საზოგადოებისთვის.

არ დაჩჩა ძველის ვალი...

უკვდები ჩემს დიდ პაპას - ნიკოლოზ ავალიშვილს!

ო, როგორ მინდა, ვიყო ისევ პატარა ბავშვი, ხელჩაივლებით დედას მივყავდე იმ ძველ სახლში.
ო, როგორ მინდა, ისევ მესმოდას ტკბილი ხმები:
- როგორ ხარ, შვილო, მიხველ?
პაპიდა გენაცვლები.
ამ სახლში პაპა ნიკო, თურმე, თავნიდა წიგნებს, ეს კედლები კი ჩუმად, თ, რამდენ სტუმარს იტყვის...
რატომ არ ვიყავ მამის დაბადებული ქვეყნად?!
ან ვყოფილიყავ ჩიტი, ან მივსულიყავ ბედად...
დაბის ბებულა, თუნდაც, მინდვრის ბაღაში ხაზი, ქაბი, ნიაგი, წვიმა, პაპას კალმების ხაზი.
პაპა, მგონია, მარბიებს და მეფერება შვიდი.
გახსოვდე, არ დამიფიწყო, ჩემი ხარ - შვილთა შვილი!
გახსოვდე, მიდის, ბრუნავს, დრო გადის დაუნდობელი, ნება მომეცე, მოგიხრობ რა აზის წუთისთფელი.
თუ მიაღწიე მწვერვალს, ენდე შენ გულის ძეგრას, ძლიერბი იყავი მუდამ, სუსტები უყვარს ძეგრას.
ფიქრდები, გზედები, ვიცი, გავიდა დრო და ხანი...
წავიდა დიდი პაპა
არ დაჩჩა ქვეყნის ვალი...

მარინა თურქაძე

ნაძვეარიო დაბურულ გორაკზე კობტად წამოსკუპებული ცეროდენების ზღაპრული სახლი, ეს 66-ე ბაგა-ბალი გახლავთ, რომელსაც „გორა-ბალს“ ეძახიან. „შერატონ-მეტეხი პალასი“ მას თავზე დარაჯად დასდგომია. აღმართზე ცეროდენები და მათი მშობლები დამემზავრენ. თურმე ჯგუფებს ბრწყინვალედ ჩაუტარებიათ საახალწლო ნაძვისხის ზეიმები და მხოლოდ იმაზე ნუხდნენ, რომ თოვლმა ვერ დაამყენა მათი ხალისიანი ცეკვა-თამაში.

- გიყვართ, ბავშვებო, „გორა-ბალი“?
- ძალიან, ძალიან გიყვარს! - წამოიძახეს ერთხმად.

ზუსტად სამი წლის წინათ ვიყავი აქ. როგორ დამშვენებულა და გაზრდილა?! ვაკვირდები მის იერ-სახეს. გარეთ და შიგნით იმხელა ეს-თეტიკაა, მყის აკაკის სიტყვები გამახსენდა: „ეს თვლები რას ნახავენ, სხვა უკეთეს სანახავსა!“ ისე სანიმუშოდ არის ინფრასტრუქტურა მოწესრიგებული, მისი აღწერით მკითხველს თავს არ შეეგანყენ, ოღონდ ქება უნდა ვუძღვნა ყოველივე ამის შემოქმედთ.

ამისი შემოქმედნი კი არიან გულლია ყველაზე მთავარი კი მინც ისაა, რომ ძალიან უყვართ ბავშვებს, მათ მშობლებს და განსაკუთრებით - თანამშრომლებს. ამიტომაც ერთგულად უდგანან მხარში და ბაგა-ბალის გაბრწყინებისთვის დღემუდამ ზრუნავენ.

გავესაუბრეთ ყოველ მათგანს. პირველ რიგში მინდა დავულოცო მარჯვენა და მადლობა ვუთხრა ნორჩთ გზამკვლევე აღმზრდელ პედაგოგებს: თამარ ნოშველიანიშვილს, ნინო მწარიაშვილს, მარინე დორეულს, შორენა ალექსიას, ლია ალადაშვილს, ნათია კუხალაშვილს, ცირა მათიაშვილს, ეკა თორაძეს, ანა გასპარაიანს, აღმზრდელის თანამშემეხებს: ეკა მახარაშვილს, ასია ბაიანდუროვას, მარინე ბეჟიაშვილს, ეკა თუშიშვილს, ხათუნა ალავერდაშვილს, იამზე კვინიკაძეს, ნინო გორგაძეს, თამარ გოგიძეს, სალომე ტრაპაიძეს, თამარ ლომიძეს, ელა პანიევას, დირექტორმა მალაღი შეფასება მისცა მათ შრომით შემართებას.

„გორა-ბალის“ კეთილდღეობაში დიდა დირექტორის მოადგილის ეთერ აბაშიძის როლი.
შარშან ას სასკოლოდ კარგად მომზადებულ ცეროდენას პირველ კლასში ზეიმით გზა

თქვენ გახართ, ცეროდენებო!

„ძალიან, ძალიან გვიყვარს „გორა-ბალი!“

მასპინძლები, რომლებიც ძველი ნაცნობებით შემომხვებოდნენ.
დიდ დასახლის, ცეროდენების საყვარელ დირექტორს ეკა აღნიაშვილს ლამაზი ბიოგრაფია ამშვენებს. 89-ე სკოლისა და ტექნიკური უნივერსიტეტის აღზრდილს ხელოვნება ბავშვობიდანვე იტაცებდა, ამიტომაც ბრწყინვალე მოცეკვავე გამოვიდა. ანსამბლ „სახლისოსა“ და „გორდას“ სოლისტი II საკავშირო ფესტივალის ლაურეატი გახდა, შემდეგ „გორა-ბალში“ ცეკვის მასწავლებლად მოვიდა და აგერ უკვე მე-8 წელია, დირექტორი გახლავთ.

დაულოცეს აღმზრდელბებმა და მათმა თანამშემეხებმა: ირმა ხუციშვილმა, თეა ცხადაძემ, ფიქრია კაპანაძემ და შაკა სოფრომაძემ. ბავშვთა საზეიმო კონცერტის ორგანიზატორ-სულისჩამდგმელები აღმზრდელბებთან ერთად იყვნენ მუსიკის მალაღვიფრებული მასწავლებელი მარგარიტა ბარხუდარიანი და ცეკვის ჩინებული პედაგოგი მაია პანიევი.
ცალკე უნდა აღინიშნოს ფსიქოლოგ ემა გველაშვილის მონაწილეობა საინტერესო მუშაობა. როგორ არ უნდა ვუთხრა მადლობა ექთან თამარ ქურდიძეს, როცა ამდენს ზრუნავს

რაიმე ინფექცია არ შემოიპაროს და პატარები ჯანმრთელები იყონ.

ყველას და განსაკუთრებით ცუგრუმელა გოგო-ბიჭებს ძალიან უყვართ გამოცდილი მზარეული წელი მოდებამდე, ასევე - მისი დამხმარეები ლეილა ჯანიაშვილი და ნანული კურატაშვილი. ამათგან მომზადებული ყუათიან-არომატული კერძები შინ დედისგან გაკეთებულს ურჩენიათ ცეროდენებს.

დირექტორი რომ დიდად აფასებს ყოველი თანამშრომლის შრომას, იქიდანაც ჩანს, რომ არც ერთი მუშაკის ღვაწლი უყურადღებოდ არ დარჩენია. მადლობითა და ქებით მოიხსენია ეკა აღნიაშვილმა: მებაღე ვახტანგ მაზმანოვი, დარაჯები: ელგუჯა ბეღიაშვილი და რაფაელ მაზმანოვი, შაბათ-კვირული მუშები: ნიკოლოზ გოგობერიშვილი, ალბერტ კანანოვი, ილია ჩიტიშვილი, თეთრეულის მრეცხავი მარინე დავითაშვილი, ჭურჭლის მრეცხავები: მალინა რამიშვილი, ციური ჯამალაშვილი, თამარ ჯამალაშვილი, დამლაგებლები: ნანული მამაცაშვილი და ლალი ურგებაძე.

როცა ასეთი შესმატკბილებული შრომაა კოლექტივში, იქ გამარჯვება გარანტირებულია.

„გორა-ბალს“ ამ ახალ წელს ნიჭიერი დირექტორის ეკა აღნიაშვილის ხელმძღვანელობით ახალ გამარჯვებებს ვუსურვებთ.

მაია მიშველაძე

მკითხველთა საყურადღებოდ!
გაზეთის გამოსაწერად მიმართეთ პრესის გავრცელების სააგენტოებს:
„საქპრესა“ - გურამიშვილის გამზ. 64, ტელ.: (032) 2 518 518,
„მაცნე“ - საირმის ქ. კორპ N 4, ტელ.: 2 14 74 22.

რედაქტორი
ნათელა ქიმიანიძე

სახალხო განათლება+ №1 (4505)
28 იანვარი, 2015 წელი
გაზეთი გამოდის 1928 წლიდან

რ ე ღ კ ო ლ ე ბ ი ა

ზურაბ ქობალია (თავმჯდომარე) 599 34-37-27; ნათელა ქიმიანიძე 595 58-45-72; ბორის მიშველაძე 555 59-60-50; რომან მოსეშვილი 599 34 41 41; ნათია გურგენიძე 593 42-22-58; ეკა მამუკაშვილი 557 20-85-04

E-mail: sakhalkho.ganatileba@gmail.com
ტელ.: (0 32) 2 99 80 00
(0 32) 2 98 48 07; (0 32) 2 99 63 52

ISSN 1987-9113
7 771987 911009